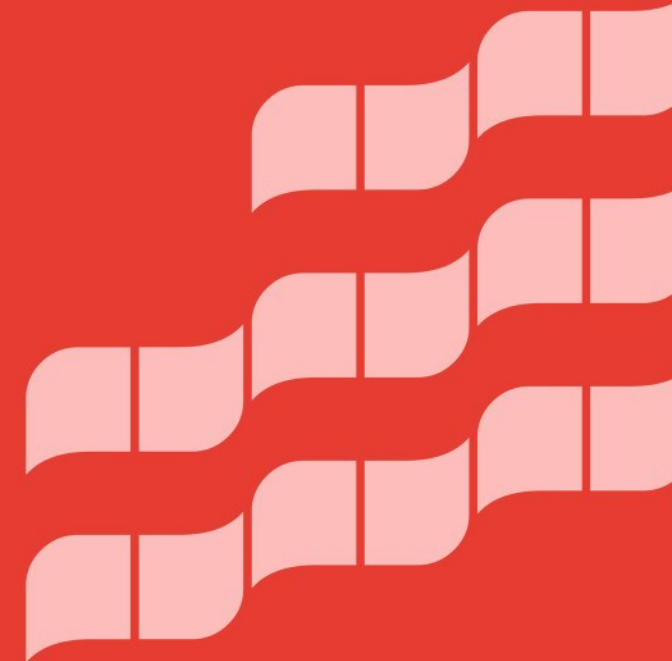

Tampereen kaupungin tilinpäätös 2020

Kaupunginhallitus 29.3.2021

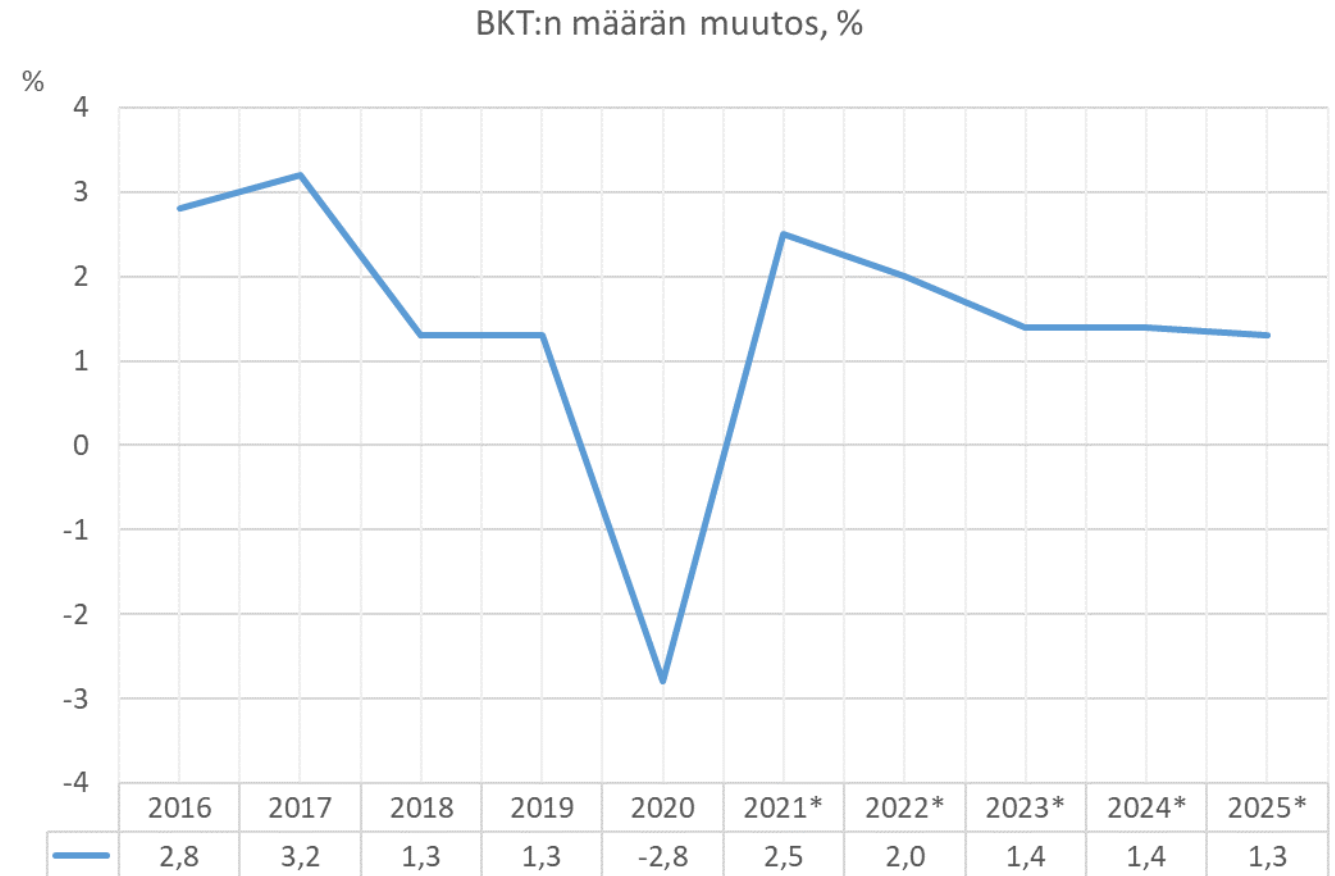

Toimintaympäristön kehitys

Suomen talouden vire

- Koronapandemia johti syvään maailmantalouden taantumaan.
- Tilastokeskuksen vuoden 2020 ennakkotiedon mukaan BKT supistui 2,8 %. Viennin lisäksi supistuvat yksityinen kulutus sekä yksityiset investoinnit. Julkisten menojen lisääntyminen tuki talouskasvua kuluneena vuonna.
- Talouden ennustetaan kääntyvän maltilliseen kasvuun vuodesta 2021 alkaen.
- Talousennusteita leimaa suuri epävarmuus koronatilanteesta johtuen.

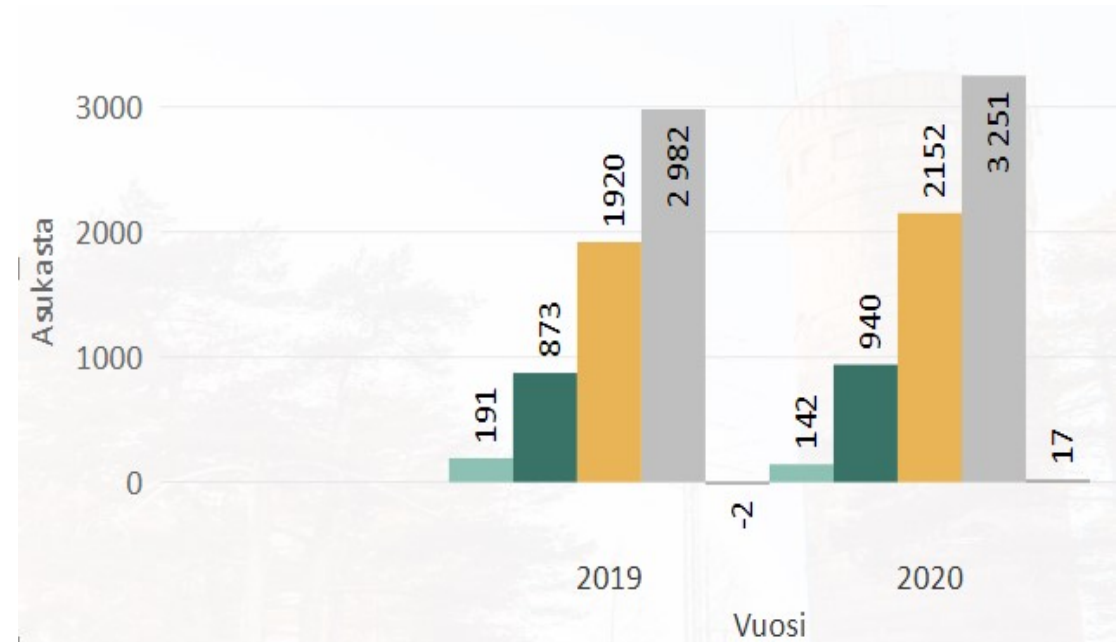
Lähde: Tilastokeskus, *Taloudellinen katsaus joulukuun 2020, Valtiovarainministeriö

Väestönkasvu ja sen rakenne

ennakkotieto, joulukuu

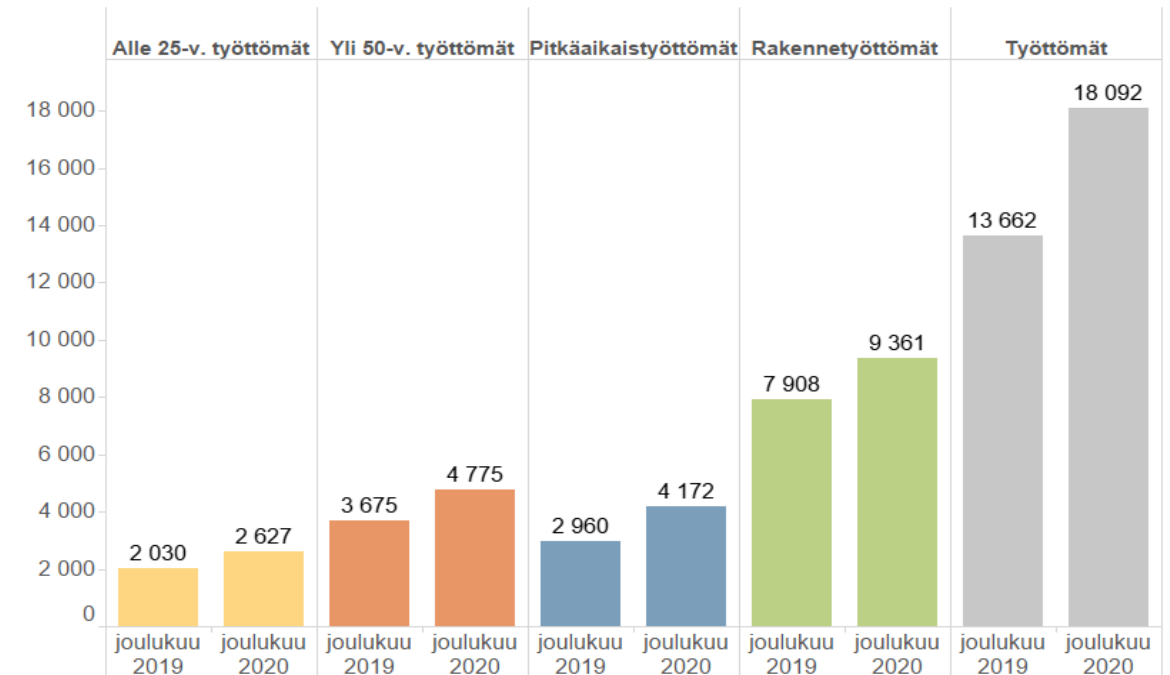
- Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan Tampereella oli joulukuun lopussa 241 391 asukasta.
- Tammi-joulukuun aikana Tampereen väestö on kasvanut 3 251 asukkaalla, mikä on 269 asukasta enemmän kuin edellisvuonna vastaavana aikana.
- Joulukuun loppuun mennessä Tampere on saanut muuttovoittoa kuntien välisessä muutossa 2 152 asukasta, mikä on 232 asukasta enemmän viime vuoden joulukuun lopun tilanteeseen verrattuna.
- Maahanmuuton osalta muuttovoittoa saatiin 67 asukasta enemmän edellisvuoden joulukuun ennakkotilanteeseen verrattuna, yhteensä maahanmuuttovoittoa saatiin 940 asukasta.
- Syntyneiden enemmitys, 142 asukasta, laski entisestään.

● Syntyneiden enemmitys ● Nettonaahanmuutto ● Kuntien välinen nettomuutto ● Väestönlisäys ● Väkiluvun korjaus

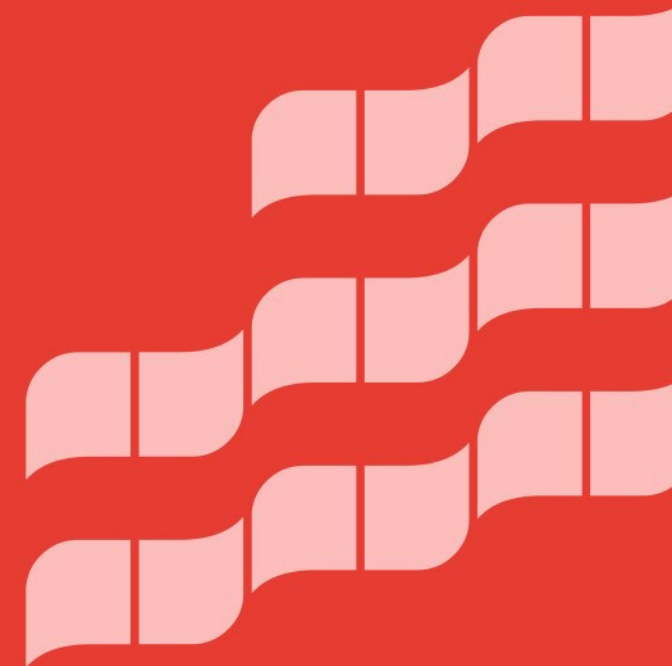

Työllisyys

- Työttömyysaste oli joulukuussa 2020 Tampereella 15,3 % ja koko Suomessa 13,6 %. Viime vuonna vastaavana aikana työttömyysaste oli Tampereella 11,6 % ja koko maassa 9,8 %.
- Nuorten, alle 25-vuotiaiden, työttömien määrä nousi 29 % verrattuna joulukuuhun 2019. Pitkäaikaistyöttömiä oli joulukuussa 41 % enemmän edellisvuoteen verrattuna.
- Uusien avointen työpaikkojen määrä (3 602) oli lähes 0,5% enemmän vuoden 2019 joulukuuhun verrattuna.
- Lomautettujen määrä on laskenut toukokuun huippulukemista, mutta kehitys on tasaantunut syksyn aikana ja kääntyi jälleen nousuun loppuvuotta kohti. Määrä (3 237) on edelleen viime vuoteen verrattuna (667) korkealla tasolla. Lomautetuista naisia oli noin 40 % ja miehiä noin 60 %.

Kaupungin talous

Kaupungin tilikauden tulos

Miljoonaa euroa	TP 2019	VS 2020	TP 2020	TP 20 / VS 20	Muutos ed.vuoteen
Toimintatuotot	468,1	439,5	451,3	11,9	-16,8
Valmistus omaan käyttöön	23,8	3,6	6,0	2,5	-17,8
Toimintakulut	-1 703,9	-1 758,6	-1 743,3	15,3	-39,4
Toimintakate	-1 211,9	-1 315,6	-1 285,9	29,6	-74,0
Verotulot	974,6	1 015,9	1 035,3	19,4	60,7
Valtionosuudet	302,0	376,3	394,6	18,3	92,6
Rahoitustuotot ja -kulut	25,7	26,4	25,5	-0,9	-0,2
Vuosikate	90,4	103,0	169,4	66,4	79,1
Poistot ja arvonalentumiset	-111,5	-112,8	-105,9	6,9	5,6
Satunnaiset erät	1,0	0,0	0,3	0,3	-0,8
Tilikauden tulos	-20,1	-9,8	63,8	73,7	84,0
Tilinpäätössiirrot	2,1	1,2	2,0	0,8	-0,2
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-18,0	-8,6	65,8	74,4	83,8

Tilikauden tulos
63,8 miljoonaa euroa

**Nettomenojen
muutos**
+6,1 prosenttia

**Toimintamenojen
muutos**
+3,4 prosenttia

**Verorahoituksen
muutos**
+12,0 prosenttia

Keskeiset nostot tilinpäätöksestä

- Tilikauden tulos on 63,8 miljoonaa euroa ylijäämäinen.
- Toimintakate toteutui 29,6 miljoonaa euroa muutettua talousarviota parempana. Toimintatuotot ylittyivät 11,9 miljoonalla eurolla ja toimintakulut alittuivat 17,8 miljoonalla eurolla.
- Toimintamenojen kasvu oli 3,4 %. Nettomenojen kasvu oli 6,1 % (2019 oli 2,7 %). Koronaepidemian aiheuttamat toimintatuottojen menetykset sekä omaisuuden myyntivoittojen pieneneminen edellisvuodesta vaikuttivat nettomenojen kasvuun.
- Verotulojen kertymä oli lopulta pelättyä parempi. Verotulot kasvoivat vuodesta 2019 noin 60,7 miljoonaa euroa eli 6,2 %, mikä johtui mm. kunnallisveron 0,5 %-yksikön korotuksesta ja palkkasumman odotuksia paremmasta kehityksestä. Verotuloja kertyi 4,2 miljoonaa euroa alkuperäistä talousarviota vähemmän ja 19,4 milj. euroa muutettua talousarviota enemmän.
- Valtionosuudet toteutuivat 18,3 miljoonaa euroa muutettua talousarviota suurempina. Valtionosuudet kasvoivat 92,6 miljoonaa euroa eli 30,7 % edellisvuoteen verrattuna. Kasvu johtui erityisesti valtionosuuksiin sisältyvistä 68,5 miljoonan euron koronatuista.
- Nettoinvestointien toteuma oli 222,6 miljoonaa euroa, mikä alitti talousarvion 51,3 miljoonalla eurolla. Investointien tulosrahoitusprosentti on 76 %.
- Lainakanta oli 914,7 miljoonaa euroa (3 789 euroa / asukas). Lainamäärä kasvoi 119,9 miljoonaa euroa edellisvuodesta.

Vuoden 2020 tilinpäätöksen tuotot ja kulut sekä ero muutettuun talousarvioon tiliryhmittäin, M€

- tulojen alitus / menojen ylitys

+ tulojen ylitys / menojen alitus

Tuotot 1923,6 M€

Kulut 1 859,7 M€

Kuvioissa esitetyistä summista on vähennetty valmistus omaan käyttöön -erän kautta oikaistut kulut.

866,9 Kunnallisvero +24,4

394,6 Valtionosuudet +18,3

213,0 Myyntituotot +3,5

100,1 Maksutuotot +1,8

85,3 Yhteisövero +0,6

83,1 Kiinteistövero -5,6

75,4 Vuokratuotot +3,3

42,1 Rahoitustuotot +1,0

36,5 Tuet ja avustukset +3,9

26,3 Muut toimintatuotot -0,7

0,3 Satunnaiset tuotot +0,3

	Ero
Verotulot	19,4
Valtionosuudet	18,3
Toimintatuotot	11,9
Rahoitustuotot	1,0
Satunn. erät	0,3
Yht.	50,8

**Muutettu TA
2020 Tulos
-9,8 M€**

**TP 2020
Tulos 63,8 M€**

	Ero
Toimintakulut	17,8
Rahoituskulut	-1,9
Poistot ja arvonalenn.	6,9
Yht.	22,8

+0,3 **Palvelujen ostot 849,1**

+9,6 **Henkilöstökulut 628,2**

+1,5 **Avustukset 120,1**

+6,9 **Poistot ja arvonalentumiset 105,9**

+1,1 **Vuokrakulut 71,8**

+1,6 **Aineet, tarvikkeet, tavarat 62,8**

-1,9 **Rahoituskulut 16,6**

+1,3 **Muut toimintakulut 5,2**

Tilinpäätös talousarvioon nähden (ulkoiset erät)

- Tilikauden tulos 73,7 milj. euroa muutettua talousarviota parempi
- Tuotot +11,9 milj. euroa
 - Myyntituotot +3,5 milj. euroa (mm. valtion kustannuskorvaukset pakolaisten ja veteraanien palveluihin sekä aiheutuneisiin kustannuksiin perustuva Oriveden yhteistoimintaosuus)
 - Tuet ja avustukset +3,9 milj. euroa (mm. valtion korona-avustus joukkoliikenteelle)
 - Vuokratulot +3,3 milj. euroa (mm. asuntojen sekä maa- ja vesialueiden vuokratulot)
- Kulut +15,3 milj. euroa
 - Henkilöstökulut +9,6 milj. euroa (mm. koronaviruspandemian vuoksi supistunut toiminta, rekrytointihaasteet, palkkaratkaisun arvioitua pienempi vaikutus)
- Verotulot +19,4 milj. euroa
 - Kunnallisvero +24,4 milj. euroa, yhteisövero +0,6 milj. euroa, kiinteistövero -5,6 milj. euroa
- Valtionosuudet +18,3 milj. euroa
 - Peruspalvelujen valtionosuudet +15,8 milj. euroa.

Miljoonaa euroa	TP 20 / VS 20
Toimintatuotot	11,9
Valmistus omaan käyttöön	2,5
Toimintakulut	15,3
Toimintakate	29,6
Verotulot	19,4
Valtionosuudet	18,3
Rahoitustuotot ja -kulut	-0,9
Vuosikate	66,4
Poistot ja arvonalentumiset	6,9
Satunnaiset erät	0,3
Tilikauden tulos	73,7
Tilinpäätössiirrot	0,8
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	74,4

Poikkeamat talousarvioon, palvelualueet

Miljoonaa euroa	Muutettu talousarvio 2020	Tilinpäätös 2020	Ero
PALVELUALUEET			
Sivistyspalvelujen palvelualue			
Sivistys- ja kulttuurilautakunta	-390,1	-387,4	2,8
Sosiaali- ja terveystalouden palvelualue			
Sosiaali- ja terveystalouden lautakunta	-809,8	-812,7	-2,8
Elinvoiman ja kilpailukyvyn palvelualue			
Elinvoima- ja osaamislautakunta	-89,2	-86,2	3,0
Asunto- ja kiinteistölaikunta	137,2	146,1	8,9
Kaupunkiympäristön palvelualue			
Yhdyskuntalautakunta	-30,0	-26,4	3,7
Joukkoliikennelaikunta	-23,8	-17,8	6,0

Merkittävimmät poikkeamat talousarvioon, palvelualueet 1/2

- **Sivistys- ja kulttuurilautakunta (+2,8 M€):** Toimintatuotot ja toimintakulut alittuivat koronaviruspandemian aiheuttaman poikkeustilanteen vuoksi. Suurimmat tulojen alitukset olivat varhaiskasvatuksessa, liikuntapalveluissa ja filharmoniaassa. Vastaavasti toiminnan supistumisen vuoksi henkilöstömenot, tarvikehankinnat ja palvelujen ostot toteutuivat suunniteltua pienempinä.
- **Sosiaali- ja terveyslautakunta (-2,8 M€):** Suurimmat ylitykset muutettuun talousarvioon olivat palvelujen ostoissa sekä koronasta aiheutuvissa suojamateriaalikustannuksissa. Palvelujen ostojen ylitys johtui koronatestauksen kustannuksista, ikäihmisten asumispalvelujen kasvusta, lastensuojelun palvelutarpeen kasvusta ja Pirkanmaan sairaanhoitopiirin erikoissairaanhoidon palvelutilauksesta.

Merkittävimmät poikkeamat talousarvioon, palvelualueet 2/2

- **Elinvoima- ja osaamislautakunta (+3,0 M€):** Työmarkkinatukimenot (-28,8 milj. euroa) kasvoivat edellisestä vuodesta 3,7 milj. euroa, mutta toteutuivat 1,3 milj. euroa talousarviota pienempinä. Tredun tilikauden tulos oli +1,6 milj. euroa, joka ylitti talousarvion 1,1 milj. euroa.
- **Asunto- ja kiinteistölautakunta (+8,9 M€):** Toimintatuotot ylittyvät etenkin maankäyttösopimuskorvausten (+6 milj. euroa) sekä vuokratuottojen (+7 milj. euroa) osalta. Maankäyttösopimuskorvaukset tuloutuvat yhdyskuntarakentamisen toteutumisen mukaan.
- **Yhdyskuntalautakunta (+3,7 M€):** Pysäköintitulojen suotuisa kehitys ja kaavoitustulot. Lumen ja maan vastaanoton tulojen alitus. Henkilöstökulujen alitus kun vakansseja osan vuotta täyttämättä.
- **Joukkoliikennelautakunta (+6,0 M€):** Lipputulojen ja valtiontuen ylitys. Palvelutarjonnan leikkaukset ja kustannustason ennakoitua vähempi nousu.

Poikkeamat talousarvioon, konsernihallinto ja liikelaitokset

Miljoonaa euroa	Muutettu talousarvio 2020	Tilinpäätös 2020	Ero
KONSERNIHALLINTO			
Konsernihallinto	-37,1	-31,6	5,5
Yhteiset erät	-121,2	-119,4	1,8
TASEYKSIKÖT			
Pirkanmaan pelastuslaitos	0,0	0,3	0,3
Tampereen Vesi Liikelaitos	26,4	28,9	2,5
Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitos	0,1	0,4	0,3
LASKELMAOSA			
Korkotuotot ja -kulut	-8,5	-9,1	-0,6
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	123,4	120,0	-3,4

Merkittävimmät poikkeamat talousarvioon, konsernihallinto ja liikelaitokset 1/2

- **Konsernihallinto (+5,5 M€):** Merkittävimmät syyt toimintamenojen alittumiseen: ICT-kustannusten toteutuminen arvioitua alhaisempina (sekä tietohallinnon jatkuvien palveluiden että ICT-kehittämishankkeiden), koronatilanteen vuoksi pienentyneet kustannukset (tapahtumat, koulutukset, matkustaminen)
- **Yhteiset erät (+1,8 M€):** Merkittävimmät syyt toimintamenojen alittumiseen: koronan vuoksi heinä-joulukuun velvoitetyöllistämisjaksot siirtyivät vuodelle 2021, liikunta- ja kulttuurietuutta sekä työmatkaliikenteentukea jäi käyttämättä, osallistuvan budjetoinnin kohteiden valinta ajoittui loppuvuoteen ja toteutukset siirtyivät vuodelle 2021 (uudelleenbudjetointi), suur tapahtumakustannukset jäivät suunnitellusta. Toisaalta Tredulle osoitettava rahoitus toteutui 0,4 miljoonaa euroa muutettua talousarviota suurempana loppuvuonna saadun valtionosuuden johdosta.

Merkittävimmät poikkeamat talousarvioon, konsernihallinto ja liikelaitokset 2/2

- **Tampereen Vesi (+2,5 M€):** Tampereen Veden likeylijäämä toteutui 2,5 miljoonaa euroa suunniteltua parempana pääasiassa palvelujen ostojen alittumisen takia. Liikevaihto jäi 0,7 milj. euroa alle suunnitellun, mutta toteutui kuitenkin edellisvuotta suurempana, koska tilikauden alussa tehtiin korotukset jäteveden käyttömaksuun, veden ja jäteveden perusmaksuihin sekä liittymismaksun yksikköhintaan.
- **Tampereen Kaupunkiliikenne (+0,3 M€):** Likeylijäämä ylitti talousarvion 0,3 milj. eurolla haastavasta koronavirustilanteesta huolimatta. Liikevaihto jäi 0,8 milj. euroa talousarviosta ja laski 2,1 milj. euroa (7,3 %) vuodesta 2019.

Henkilöstömenot

Henkilöstömenot (milj. euroa)	TP 2019	VS 2020	TP 2020	TP 20 / VS 20
Palkat ja palkkiot	-497,9	-507,7	-499,2	8,4
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-112,0	-112,6	-112,3	0,3
Muut henkilösivukulut	-16,2	-18,4	-17,5	0,9
Yhteensä	-626,1	-638,7	-629,0	9,6

Vertailukelpoiset henkilöstömenot (milj. euroa)*	TP 2019	TP 2020	TP 20 / TP 19	%
Henkilöstömenot yhteensä	-608,2	-629,0	-20,9	3,4 %

*) Laskelmassa on otettu huomioon Tampereen Infra liikelaitoksen yhtiöittäminen 1.1.2020.

Henkilöstömenot

- **Tilinpäätöksessä henkilöstömenot alittivat talousarvion 9,6 miljoonalla eurolla**
 - Sivistys- ja kulttuurilautakunta: alitus 4,8 miljoonaa euroa (sijaisten ja muun määräaikaisen henkilöstön väheneminen, palkattomien vapaiden lisääntyminen ja lomapalkkavelan väheneminen).
 - Sosiaali- ja terveyslautakunta: alitus 1,5 miljoonaa euroa (rekrytointihaasteet vastaanottopalveluissa ja ikäihmisten palveluissa, työvoimavajetta on korvattu työvoiman vuokrauksella).
 - Konsernihallinto: alitus 1,0 miljoonaa euroa (täyttämättömät vakanssit, eläkemenoperusteiset maksut vuosisuunnitelmaa alhaisemmat)
 - Ammatillinen koulutus: alitus 0,8 miljoonaa euroa (viivästyneet rekrytoinnit sekä palvelussuhteiden aloitukset)
- **Vertailukelpoiset henkilöstömenot kasvoivat 20,9 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen nähden (3,4 %)**
 - Kunta-alan palkkaratkaisun vaikutus vuonna 2020 oli noin 1,2 %, mikä lisäsi henkilöstömenoja 7,3 miljoonaa euroa.
 - Muut vaikutukset (sivukulujen kasvu, Tampereen Infra Liikelaitoksen yhtiöittäminen sekä Ammatillisen koulutuksen lisäresursointi) yhteensä noin 6,1 miljoonaa euroa.
 - Muilta osin henkilöstömenojen kasvuun vaikuttaa palvelutarpeen kasvun aiheuttama henkilötyövuosien kasvu erityisesti sosiaali- ja terveyspalveluissa.
- **Työvoimakustannukset (henkilöstömenot lisättynä työvoiman vuokrauskustannuksilla) alittivat talousarvion 9,2 miljoonalla eurolla.**

Palkalliset henkilötyövuodet

	TP 2019	VS 2020	TP 2020	TP 20 / VS 20
Palkalliset henkilötyövuodet				
Konsernihallinto	345	323	307	-15
Sosiaali- ja terveystalvelujen palvelualue	4 354	4 532	4 553	21
Sivistystalvelujen palvelualue	4 575	4 621	4 619	-3
Kasvatus- ja opetuspalvelut	3 613	3 651	3 692	41
Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut	962	970	926	-44
Elinvoiman ja kilpailukyvyin palvelualue	1 678	1 684	1 656	-28
Ammatillinen koulutus	942	930	975	45
Lukiokoulutus	289	292	297	5
Työllisyys- ja kasvupalvelut	383	378	312	-66
Muut yhteensä	64	84	73	-11
Kaupunkiympäristön palvelualue	312	339	312	-27
Liikelaitokset yhteensä	881	513	510	-2
Tampereen Infra	376	0	0	0
Tampereen Kaupunkiliikenne	370	357	357	0
Tampereen Vesi	135	156	154	-2
Pirkanmaan pelastuslaitos	646	646	648	2
Yhteensä	12 792	12 657	12 606	-51

Palkalliset henkilötyövuodet

- Palkalliset henkilötyövuodet alittivat vuosisuunnitelman 51 henkilötyövuodella.
 - Työllisyys- ja kasvupalveluissa palkalliset henkilötyövuodet toteutuivat 66 henkilötyövuotta suunniteltua pienempinä palkkatukityöllistettävien määrän vähenemisen vuoksi.
 - Kasvatus- ja opetuspalveluissa ylitystä (41 henkilötyövuotta) selittää pääosin perusopetuksen oppilashuoltoon ja tukeen tarvittava lisäresurssi.
 - Ammatillisessa koulutuksessa henkilötyövuodet toteutuvat 45 henkilötyövuotta vuosisuunnitelmaa suurempina valtionosuustulojen kasvusta aiheutuneen lisäresursoinnin vuoksi.
 - Sosiaali- ja terveystalvissa henkilötyövuodet ylittivät vuosisuunnitelman 21 henkilötyövuotta. Ylitystä selittää koronapandemian aiheuttamat lisäresurssi- ja sijaistarpeet.
- Vertailukelpoiset henkilötyövuodet* kasvavat koko henkilöstön osalta yhteensä 190 henkilötyövuotta (1,5 %).
- Palkkatuetun henkilöstön osuus on 188 henkilötyövuotta, jossa on laskua -68 henkilötyövuotta (-26,6 %) edellisvuoteen verrattuna.

*) Laskelmassa on otettu huomioon Tampereen Infra liikelaitoksen yhtiöittäminen 1.1.2020.

Verorahoitus

Miljoonaa euroa	TP 2019	Alkup. TA 2020	Muutettu TA 2020	TP 2020	TP / muutettu TA milj. €	TP 20 / TP 19 %	TP 20 / TP 19
Verotulot yhteensä	974,6	1 039,5	1 015,9	1 035,3	19,4	6,2	60,7
Kunnallisvero	808,9	865,0	842,5	866,9	24,4	7,2	57,9
Yhteisövero	77,3	82,0	84,7	85,3	0,6	10,4	8,1
Kiinteistövero	88,4	92,5	88,7	83,1	-5,6	-5,9	-5,2
Valtionosuudet yhteensä	302,0	326,1	376,3	394,6	18,3	30,7	92,6
Peruspalvelut	160,2	166,8	207,8	223,4	15,6	39,5	63,3
Veromenetysten kompensatio	82,3	96,7	101,0	100,8	-0,2	22,5	18,5
Muut opetus ja kulttuuri	59,5	62,6	67,5	70,3	2,9	18,2	10,8
Verorahoitus yhteensä	1 276,6	1 365,6	1 392,2	1 429,9	37,7	12,0	153,3

Verorahoitus

Verorahoitus toteutui kokonaisuutena 37,7 milj. euroa muutettua talousarviota ja 64,3 milj. euroa alkuperäistä talousarviota suurempana. Koronaviruspandemia heikensi verotulokertymiä ja valtion tukitoimenpiteet lisäsivät valtionosuuksia sekä kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta.

Verotulot

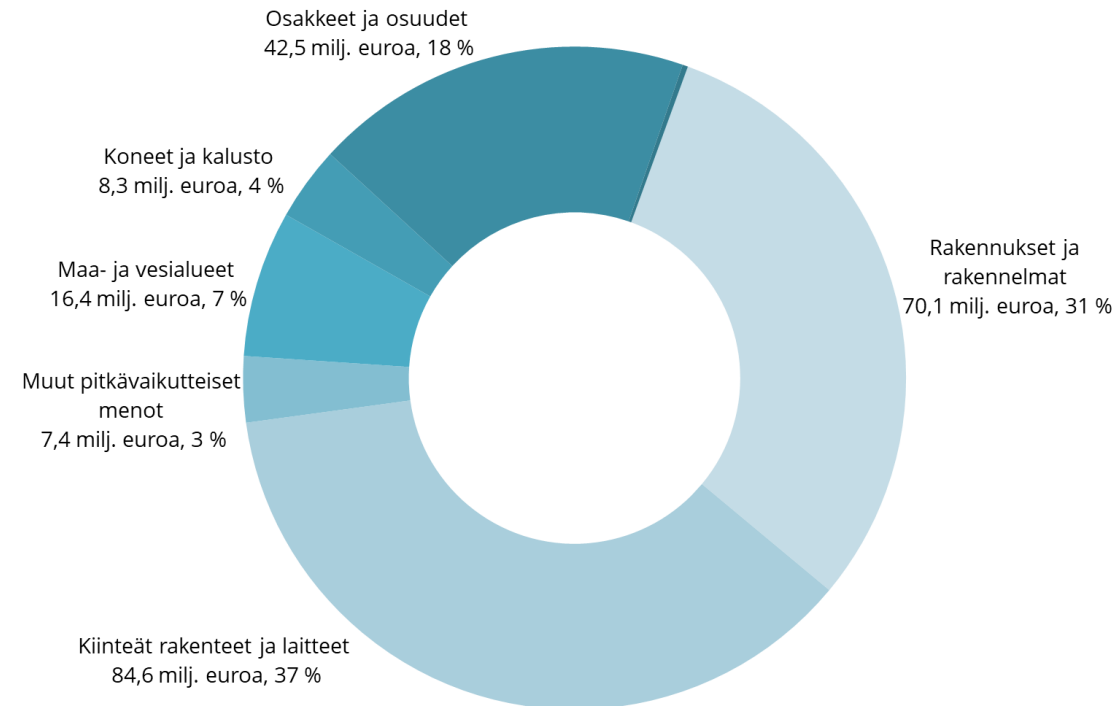
- Verotuloja kertyi 1035,3 milj. euroa, mikä oli 60,7 milj. euroa (6,2 %) enemmän kuin vuonna 2019.
- Kunnallisveroprosenttia korotettiin 0,5 %-yksikköä. Mikäli korotusta 19,75 prosentista 20,25 prosenttiin ei olisi tehty, kunnallisveron kasvu olisi kuitenkin ollut jopa noin 4,7 prosenttia.
- Yhteisöveron tuotto kasvoi koronatilanteesta huolimatta 10,4 %, koska valtio päätti korottaa tilapäisesti kuntien jako-osuutta. Mikäli jako-osuutta ei olisi korotettu, yhteisövero olisi laskenut noin -12 %.
- Kiinteistöverotuksessa siirryttiin ns. joustavaan valmistumiseen. Noin 10 prosenttia (9 milj. euroa) vuoden 2020 kiinteistöverosta kertyy vuonna 2021. Tieto saatiin verohallinnolta vasta loppuvuonna 2020.

Valtionosuudet

- Valtionosuuksia kertyi 394,6 milj. euroa ja niiden määrä kasvoi 92,6 milj. euroa (30,7 %) vuodesta 2019.
- Valtio maksoi valtionosuusjärjestelmän kautta yhteensä 68,5 milj. euroa koronaviruspandemian taloudellisten vaikutusten johdosta ja poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi. Valtionosuuksissa kompensoitiin kunnallisverotulojen menetyksiä, korvattiin suojarustekustannuksia sekä aiheutuneita testaus-, jäljitys ym. koronakustannuksia.
- Ilman koronakompensatioita valtionosuudet olisivat kasvaneet 24,1 milj. euroa (8,0 %). Suurin osa kasvusta tuli verotulomenetysten korvauksesta, peruspalvelujen valtionosuus taas ei kasvanut juuri lainkaan.

Investoinnit

Milj. euroa	TP 2019	VS 2020	TP 2020	Ero VS / TP
Aineettomat hyödykkeet				
Tietokoneohjelmistojen käyttöoikeudet	-0,3	-0,7	-0,6	0,2
Tietokoneohjelmistojen valmistusarvot	-0,6	-5,1	-2,2	2,9
Muut pitkävaikutteiset menot	-3,4	-6,6	-4,6	2,0
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	-13,2	-30,3	-16,4	13,9
Rakennukset	-37,7	-94,4	-70,1	24,2
Kiinteät rakenteet ja laitteet	-80,0	-84,3	-84,6	-0,3
Koneet ja kalusto	-7,9	-13,4	-8,3	5,1
Muut aineelliset hyödykkeet	-0,4	-0,4	-0,6	-0,2
Sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	-11,6	-41,8	-42,5	-0,6
Investoinnit yhteensä				
Rahoitusosuudet	1,1	3,0	7,3	4,3
Nettoinvestoinnit yhteensä				
Pysyvien vastaavien luovutustulot	35,1	46,4	45,4	-1,0

Investoinnit

- Vuoden 2020 nettoinvestointien toteuma on 222,6 miljoonaa euroa, mikä alittaa muutetun talousarvion 51,3 miljoonalla eurolla.
- Merkittävimmät poikkeamat ovat asunto- ja kiinteistölautakunnan talonrakennushankkeiden, maa- ja vesialueiden ja Hiedanranta kehitysohjelman investoinneissa, Konsernihallinnon, Yhdyskuntalautakunnan, Tampereen Vesi Liikelaitoksen sekä Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitoksen investoinneissa.
- Pysyvien vastaavien myyntituloja toteutui 45,4 miljoonaa euroa, mikä alittaa talousarvion 1,0 miljoonalla eurolla. Kohteiden myynnin ajankohta on muuttunut etenkin rakennusten osalta.

Poikkeamat talousarvioon, investoinnit

Nettoinvestoinnit, miljoonaa euroa	Muutettu talousarvio 2020	Tilinpäätös 2020	Ero
Sivistyspalvelujen palvelualue			
Sivistys- ja kulttuurilautakunta	-10,2	-8,5	1,7
Sosiaali- ja terveystalouden palvelualue			
Sosiaali- ja terveystalouden lautakunta	-2,0	-1,4	0,6
Elinvoiman ja kilpailukyvyn palvelualue			
Elinvoima- ja osaamislautakunta	-1,7	-1,3	0,4
Asunto- ja kiinteistölaikunta	-122,7	-87,1	35,6
Kaupunkiympäristön palvelualue			
Yhdyskuntalautakunta	-58,2	-61,9	-3,7
Joukkoliikennelautakunta	-1,0	0,4	1,4
Konsernihallinto			
Konsernihallinto, muut	-0,2	0,0	0,2
Yhteiset erät	-41,9	-36,5	5,4
ICT-kehittäminen*	-4,6	-1,8	2,8
Taseyksiköt			
Pirkanmaan pelastuslaitos	-2,2	-2,2	0,0
Tampereen Vesi Liikelaitos	-26,3	-22,3	4,0
Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitos	-3,0	0,0	3,0
Yhteensä	-273,9	-222,6	51,3

Merkittävimmät poikkeamat talousarvioon, investoinnit 1/2

Asunto- ja kiinteistölautakunta (talousarvion alitus 35,6 miljoonaa euroa)

- Talonrakennushankkeiden suurimmat poikkeamat (yhteensä 19,9 miljoonaa euroa): Olkahisen koulun uudisrakennus ja päiväkodin perusparannus, Hervannan uimahallin allasosaston perusparannus sekä ilmastoinnin uusiminen, Mustametsän päiväkotijä neuvola, Koukkuniemen Männistö (Rausan laajennus), Kaupin urheilupuisto, Multisillan päiväkotijä koulu.
- Hiedanranta (+7,1 miljoonaa euroa): Näsisaaren vesistötytön viivästyminen
- Viiden tähden keskusta (+2,7 miljoonaa euroa): Kansijä areenahankkeen maksuerien siirtyminen
- Muut investoinnit (+6,6 miljoonaa euroa): Maaomaisuuden investoinneissa mm. Takojankatu (Kalevanharjun kaatopaikka), Lakalaivan pilaantuneet maat.

Merkittävimmät poikkeamat talousarvioon, investoinnit 2/2

Konsernihallinto (talousarvion alitus 8,3 miljoonaa euroa)

- ICT-kehittämisen investointierät eivät edenneet suunnitellusti, yhteisten erien investointiavustus TREDU-kiinteistöt Oy:lle ei toteutunut vuonna 2020

Tampereen Vesi Liikelaitos (talousarvion alitus 4,0 miljoonaa euroa)

- Kohteiden viivästyminen suunnitelmien ja toteutuksen viivästymisen takia

Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitos (talousarvion alitus 3,0 miljoonaa euroa)

- Kalustohankinnan keskeytys

Yhdyskuntalautakunta (talousarvion ylitys 3,7 miljoonaa euroa)

- Useampivuotisten rakennushankkeiden painottuminen talousarviovuodelle, saatujen rahoitusosuuksien toteutuminen talousarviosta poiketen

Rahoituslaskelma

Milj. euroa	TP 2020	TP 2019	VS 2020	TP 20 / VS 20	Muutos ed.vuoteen
Toiminnan rahavirta	152,3	63,3	82,1	70,3	89,1
Investointien rahavirta	-177,2	-120,4	-227,6	50,3	-56,9
Investointimenot	-229,9	-155,0	-276,9	47,1	-74,9
Rahoitusosuudet investointimenoihin	7,3	1,1	3,0	4,3	6,1
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	45,4	33,5	46,4	-1,0	11,9
Toiminnan ja investointien rahavirta	-24,9	-57,1	-145,5	120,6	32,2
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	-14,7	-2,4	-18,8	4,1	-12,3
Lainakannan muutokset	119,9	124,3	110,0	9,9	-4,4
Oman pääoman muutokset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut maksuvalmiuden muutokset	41,9	-44,9	0,0	41,9	86,8
Rahoituksen rahavirta	147,1	77,0	91,2	55,9	70,1
Rahavarojen muutos	122,2	19,9	-54,3	176,5	102,3
Rahavarat tilikauden lopussa	313,0	190,8	-	-	122,2
Rahavarat tilikauden alussa	190,8	170,9	-	-	19,9

Investointien tulorahoitus-%

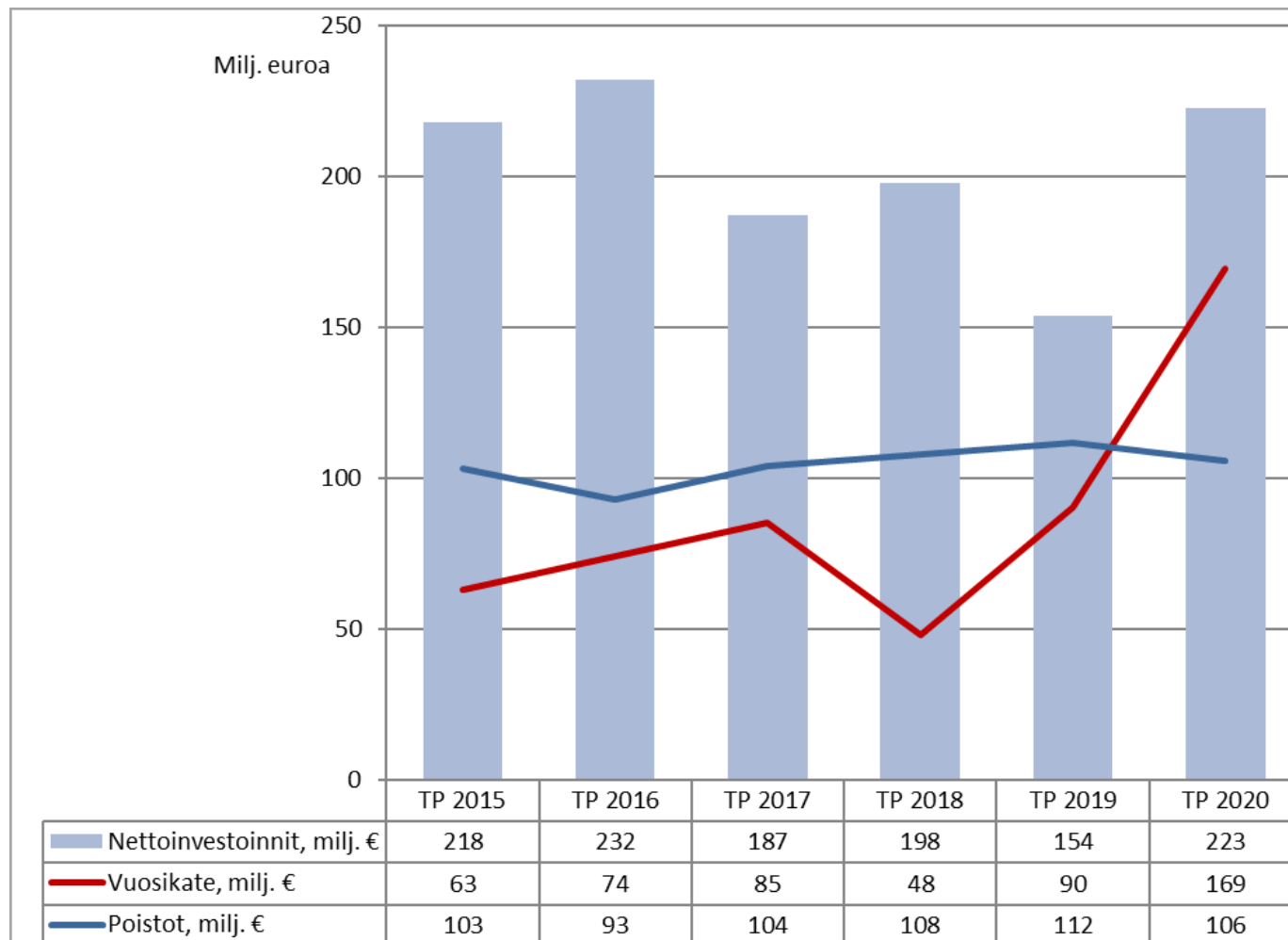
76 %

Toiminnan ja investointien rahavirta 5 vuotta
-424,5 miljoonaa euroa

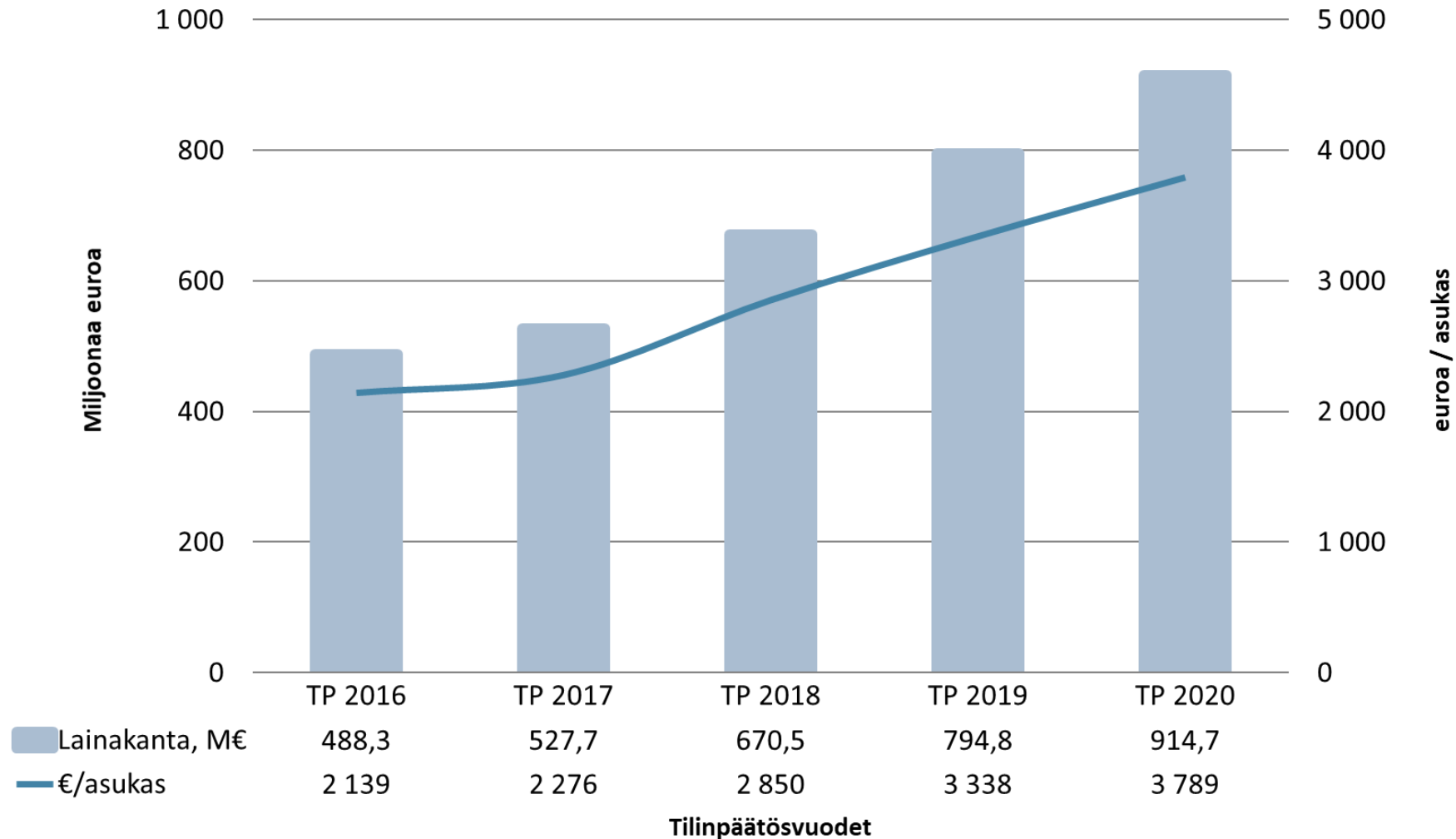
Kassan riittävyys

57 päivää

Nettoinvestoinnit, vuosikate ja poistot

Lainamäärän kehitys

Talousohjelman

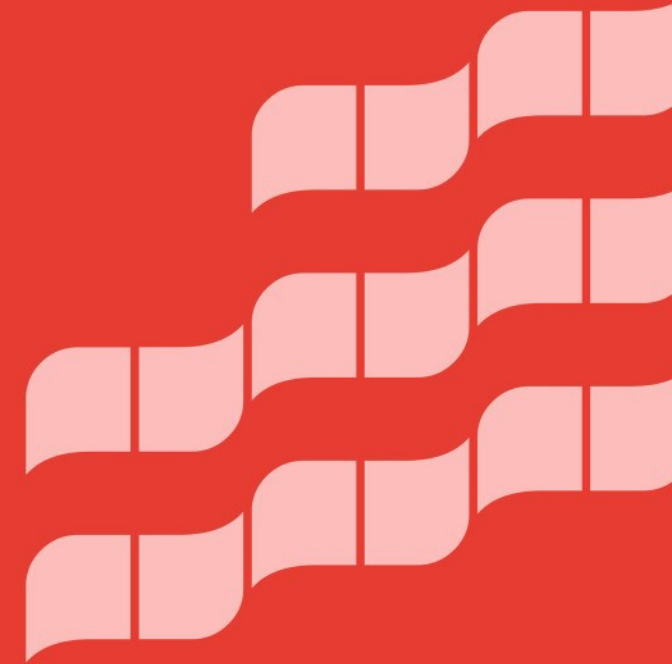
- Kaupunginvaltuusto hyväksyi 23.4.2018 vuoteen 2020 ulottuvan talousohjelman.
- Ohjelmalla tavoiteltiin yhteensä noin 43,5 milj. euron taloudellisia vaikutuksia, jotka jakautuvat suunnilleen puoliksi menojen vähentämisiin ja puoliksi tulojen lisäyksiin.
- Vuosien 2019 ja 2020 talousarviovalmistelussa tavoitteita päivitettiin 49,7 milj. euroon.
- Koronapandemian aiheuttaman poikkeustilanteen vuoksi vuoden 2020 toimenpiteet toteutuivat tavoitetta pienempinä, mutta talousohjelman tulosten kokonaismäärä koko ajanjaksolla oli asetettua tavoitetta parempi.

Talouden tasapainottamistoimenpiteet, päivitetty (1 000 euroa)	Tavoite 2018 - 2020 KV 23.4	Tavoite 2018 - 2020 Päivitetty	Toteuma 2018 - 2020	Ero
Sivistys- ja kulttuurilautakunta	4 759	5 384	4 456	-928
Sosiaali- ja terveyslautakunta	4 860	7 820	6 716	-1 105
Yhdyskuntalautakunta	2 800	3 400	3 500	100
Joukkoliikennelautakunta	1 200	1 700	1 700	0
Elinvoima ja osaamislautakunta	1 890	5 005	3 892	-1 113
Asunto- ja kiinteistölaakunta	5 930	5 930	10 659	4 729
Liikelaitokset	3 400	1 600	1 446	-154
Konserniyhtiöt ja rahoitus	11 300	12 800	14 844	2 044
Konsernihallinto ja henkilöstöetuudet sekä hallintohenkilöstön vähentäminen	7 320	6 040	8 269	2 229
Yhteensä	43 459	49 679	55 482	5 803

Tunnuslukuja

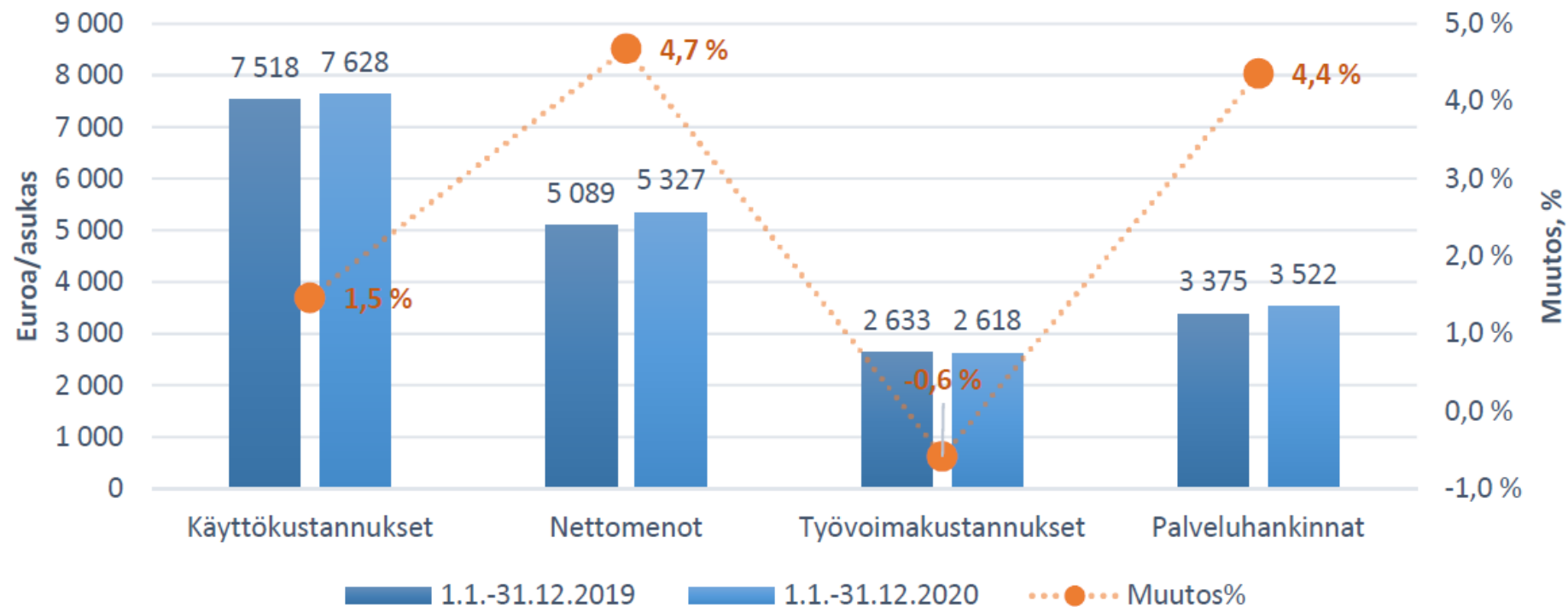
	TP 2019	TA 2020	VS 2020	TP 2020	TP 20 / TP 19	TP 20 / VS 20
Toimintakate, milj. €	-1 211,9	-1 279,1	-1 315,6	-1 285,9	-74,0	29,6
Nettomenojen kasvu, %	2,7	5,5	8,6	6,1	3,4	-2,4
Vuosikate, milj. €	90,4	112,9	103,0	169,4	79,1	66,4
Vuosikate/Poistot, %	81,0	100,0	91,3	160,1	79,0	68,7
Tulos, milj. €	-20,1	0,0	-9,8	63,8	84,0	73,7
Toiminnan ja investointien rahavirta, 5 vuotta	-531,5	-536,6	-545,1	-424,5	107,0	120,6
Investoinnit (netto), milj. €	-153,9	200,2	-273,9	-222,6	-68,7	51,3
Investointien tulorahoitus, %	58,7	-56,4	37,6	76,1	17,4	38,5
Lainat, milj. €	794,8	900,2	900,2	914,7	119,9	14,5
Lainat, € / asukas	3 338	3 711	3 711	3 789	452	78
Verorahoituksen kasvu,%	5,9	7,0	9,1	12,0	6,1	3,0
Asukasmäärä	238 140	242 600	242 600	241 391	3 251	-1 209

Tuottavuus

Tuottavuuden päämittarit

Asukaskohtaiset kustannukset ja niiden muutos vuosina 2019-2020 (euroa, %)

Tuottavuuden tila

- Tuottavuuden arviointimallin perustaksi on valittu kasvavan kaupungin näkökulma. Sen mukaan asukasmäärän kasvaessa tuottavuutta voidaan parantaa vähentämällä kustannuksia, pitämällä kustannukset nykytasolla tai hillitsemällä kustannusten kasvua niin, että se jää asukasmäärän kasvua alhaisemmaksi.
- Vuonna 2020 kaupungin asukasmäärä kasvoi ennakkotiedon mukaan 3 251 asukkaalla (1,4 %). Käyttökustannukset (toimintamenot ja poistot) lisääntyivät asukasmäärä enemmän. Kaupunkitasolla ei aivan saavutettu positiivista tuottavuusmuutosta, kun tuottavuuden pisteluvun muutos jäi hieman alle yhden. Pisteluku saadaan jakamalla asukasmäärä käyttökustannuksilla (tuotos/panos). Vuoden 2019 kustannukset on saatettu vastamaan 2020 arvoa deflatoimalla ne.

Tuottavuusmuutos	31.12.2019	31.12.2020	Muutos	Muutos%
Asukasmäärä (asukasta)	238 140	241 391	3 251	1,4 %
Käyttökustannukset, milj. euroa (deflatoitu)	1 807,8	1 841,3	33,5	1,9 %
Tuottavuus, pisteluku	131,7	131,1	0,995	

Deflaattorina on käytetty tilastokeskuksen julkisten menojen kuntatalouden hintaindeksiä.

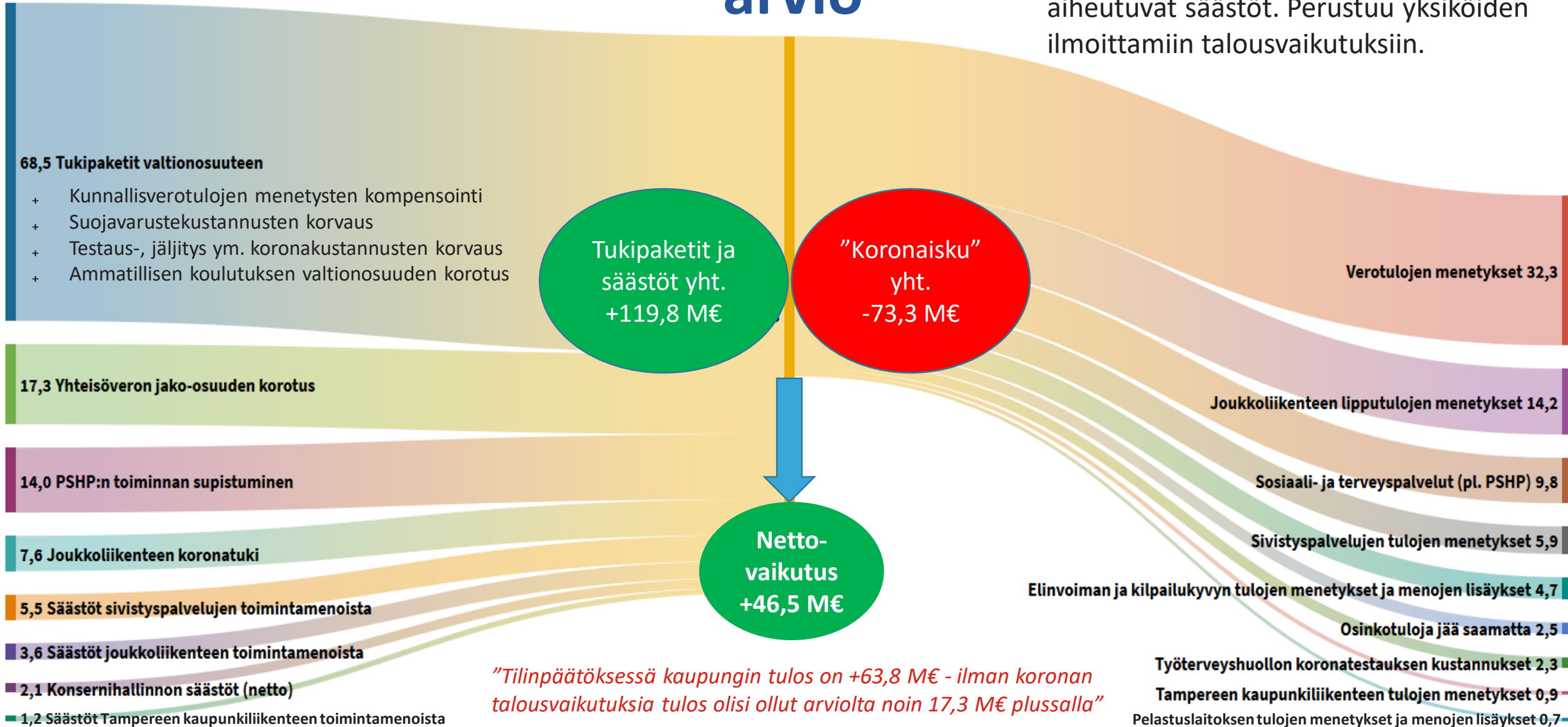
Koronan arvioidut talousvaikutukset

Koronaisku ja valtion tuet

arvio*

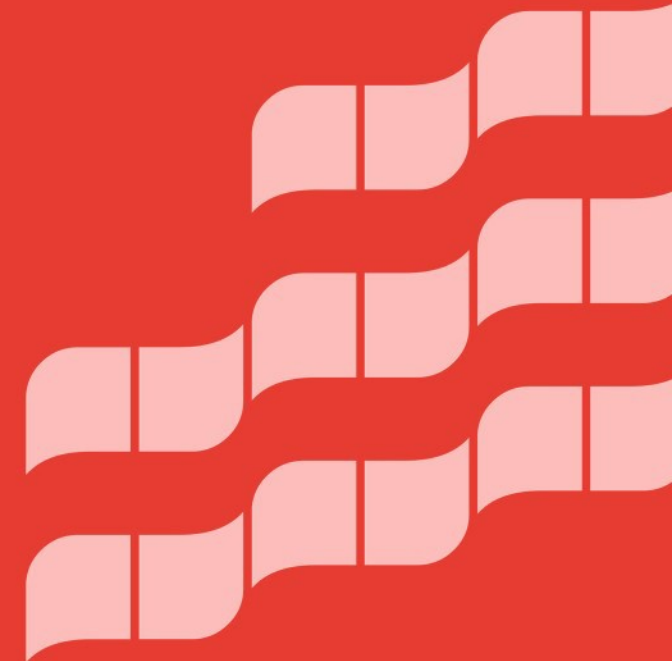
* **Huom!** Arvio sisältää myös koronasta aiheutuvat säästöt. Perustuu yksiköiden ilmoittamiin talousvaikutuksiin.

Koronan merkittävimmät talousvaikutukset

- Arvioitu kunnallisverotulojen noin 18 milj. euron eli 2 % aleneminen työttömyyden kasvuun perustuen. Yhteisöverotulojen aleneminen 14,3 milj. eurolla.
- Yhteisöveroihin sisältyy valtion tukipakettiin sisältyvä jako-osuuden korotus, vaikutusarvio 17,3 milj. euroa.
- Valtionosuuksissa on huomioitu koronatukia yht. 68,5 milj. euroa (peruspalvelut 61,9 M€, Tredu 1,7 M€, verotulomenetysten kompensatio 5,0 M€)
- Joukkoliikenteen lipputulojen merkittävä väheneminen (14,2 M€). Joukkoliikenteen korona-avustus (7,6 M€).
- PSHP:n supistunut toiminta vuonna 2020 alensi kuntalaskutusta arviolta 14 milj. euroa. Vuonna 2021 kasvupaineita (jonojen purkaminen ja alijäämän kattaminen).
- Sosiaali- ja terveyspalveluissa koronasta aiheutuvia välittömiä kustannuksia (mm. testaus ja suojavaarusteet, korona-avustukset) toteutui yhteensä 12,4 milj. euroa.
- Sivistyspalvelujen maksu- ja myyntitulot vähenivät merkittävästi; mm. varhaiskasvatus, liikuntapalvelut ja filharmonia.
- Toimintamenojen säästöt supistetuissa palveluissa kaupungin eri yksiköissä.

Kaupunkikonsernin talous

Konsernin tulos

- **Konsernin tilikauden tulos oli 101,5 milj. euroa** ja se parani edellisestä vuodesta 66,7 milj. euroa.
 - Kaupunki teki hyvän tuloksen ja sen vaikutus konsernin tulokseen on 61,9 milj. euroa (2019: -21,6 milj. euroa).
 - Tuloksen kannalta merkittävin tytäryhteisö on edelleen Sähkölaitos-konserni, jonka vaikutus konsernin tulokseen oli 16,8 milj. euroa (2019: 21,1 milj. euroa).
- **Konsernin vuosikate oli 318,1 milj. euroa** ja se parani 75,1 milj. euroa edellisestä vuodesta. Vuosikatteen paranemiseen vaikutti kaupungin verotulot ja valtionosuudet, joita kertyi 153,4 milj. euroa (12 %) enemmän kuin vuonna 2019.
- **Nettomenot olivat -1 081,1 milj. euroa**, ne kasvoivat 75 milj. eurolla (7,5 %). Konsernin toimintatulot vähenivät 21,5 milj. euroa (1,7 %) ja toimintakulut kasvoivat 53,8 milj. euroa (2,4 %).
- **Tilikauden ylijäämä 80,6 milj. euroa** on 63,5 milj. euroa edellistä vuotta parempi.

Konsernin tuloslaskelma

1000 e	TP 2020	TP 2019	Muutos
Toimintatuotot	1 218,7	1 240,2	-21,5
Toimintakulut	-2 305,3	-2 251,4	-53,8
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta	5,5	5,2	0,3
Toimintakate	-1 081,1	-1 006,0	-75,0
Verotulot	1 035,3	974,5	60,8
Valtionosuudet	394,6	302,0	92,6
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	1,5	1,2	0,3
Muut rahoitustuotot	4,4	3,6	0,8
Korkokulut	-34,1	-30,8	-3,3
Muut rahoituskulut	-2,5	-1,5	-1,0
Vuosikate	318,1	243,0	75,1
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-211,4	-206,0	-5,3
Omistuksen eliminointierot	-3,3	0,0	-3,2
Arvonalentumiset	-2,0	-2,2	0,2
Tilikauden tulos	101,5	34,8	66,7
Tilinpäätössiirrot	0,3	0,2	0,04
Tilikauden verot	-10,3	-9,2	-1,1
Laskennalliset verot	-4,9	-6,1	1,2
Vähemmistöosuudet	-6,0	-2,7	-3,3
Tilikauden ylijäämä	80,6	17,0	63,5

TILIKAUDEN TULOS

101,5 milj. €

(TP 2020)

VUOSIKATE/POISTOT

149 %

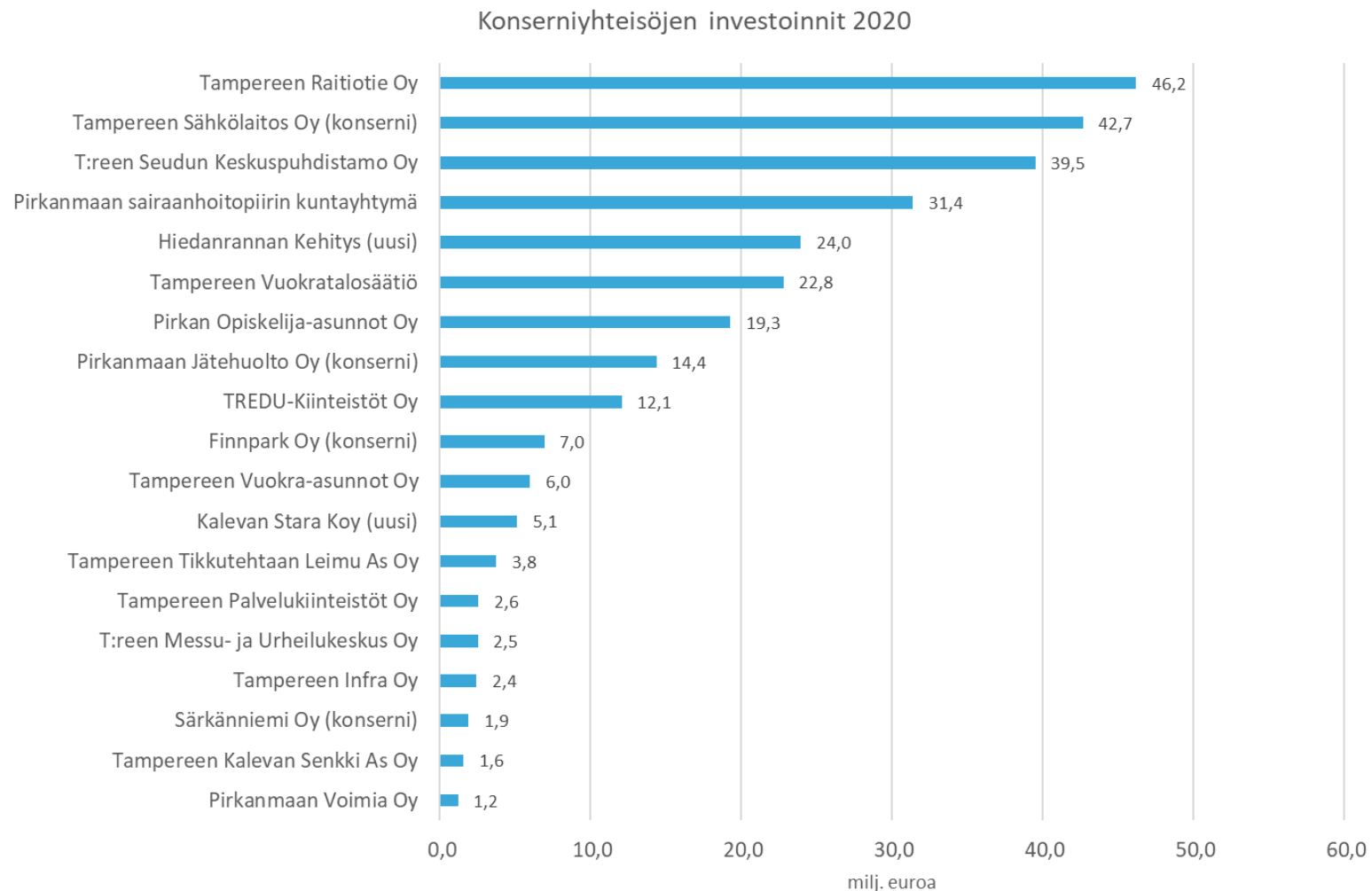
(TP 2020)

NETTOMENOT

+ 7,5 %

(TP 2020 / TP 2019)

Konsernin investoinnit

- Konsernin investoinnit olivat yhteensä 444,4 milj. euroa ja ne kasvoivat 13 % edellisvuodesta.
- Kuviossa on esitetty yli miljoona euroa vuonna 2020 investoineet konserniyhteisöt.
- Emon eli kaupungin investoinnit olivat konsernin suurimmat, 230 milj. euroa (investoinnit ilman eliminointeja)

Konsernin rahoituslaskelma

1000 e	TP 2020	TP 2019	Muutos
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	318,1	243,0	75,1
Tilikauden verot	-10,3	-9,2	-1,1
Tulorahoituksen korjaukset	-22,4	-36,1	13,7
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-444,4	-392,5	-51,9
Rahoitusosuudet investointimenoihin	7,9	21,2	-13,3
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	38,1	33,8	4,2
Toiminnan ja investointien rahavirta	-113,0	-139,7	26,8
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset	-17,1	-5,6	-11,5
Lainakannan muutokset	237,6	196,3	41,3
Oman pääoman muutokset	2,2	3,8	-1,6
Muut maksuvalmiuden muutokset	28,1	-22,8	50,9
Rahoituksen rahavirta	250,9	171,8	79,1
Rahavarojen muutos	137,9	32,0	105,9
Rahavarat 31.12.	384,7	246,8	137,9
Rahavarat 1.1.	246,8	214,7	32,0

NETTOINVESTOINNIT

-436,5 milj. €

(TP 2020)

INVESTOINTIEN
TULORAHOITUS-%

73 %

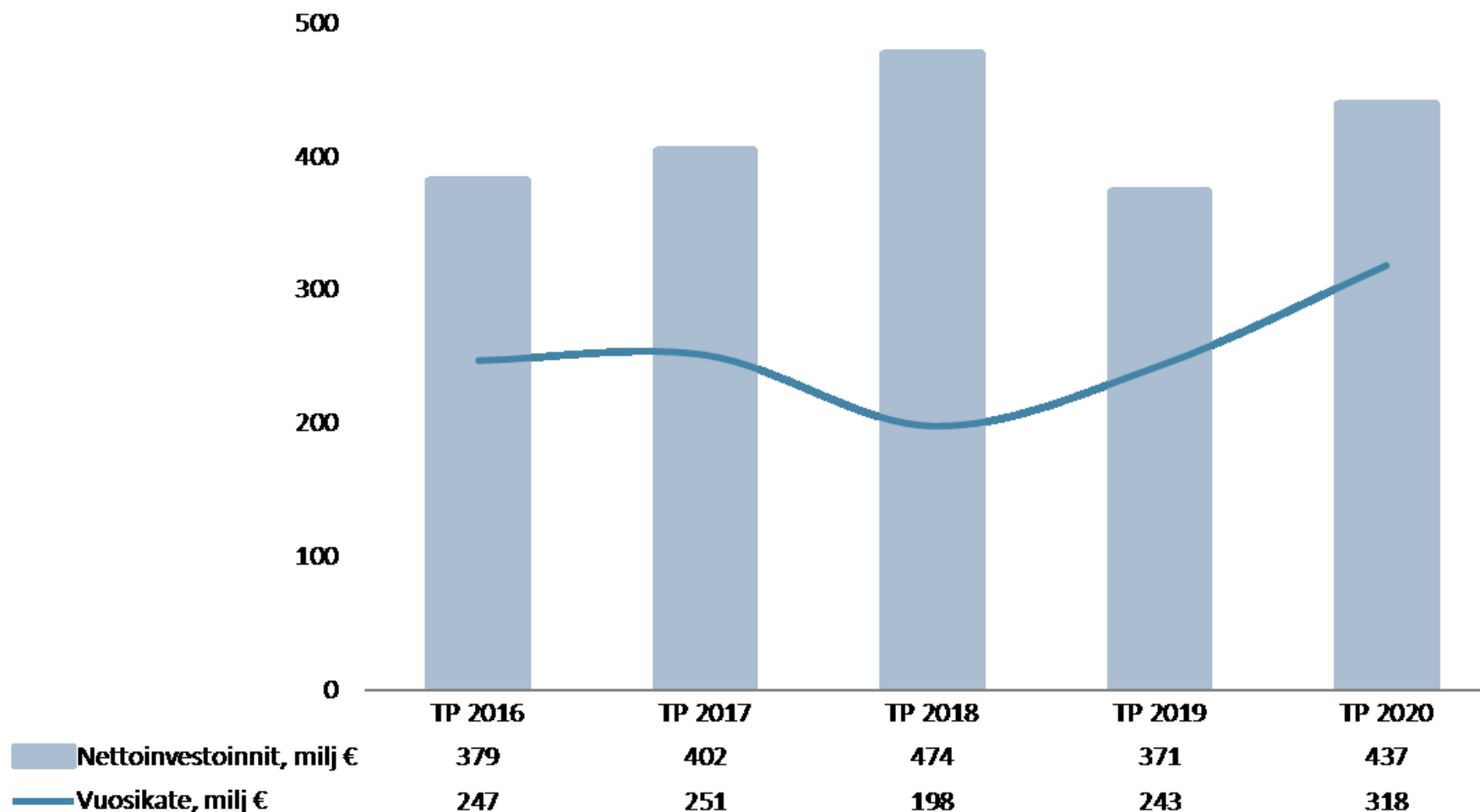
(TP 2020)

TOIMINNAN JA
INVESTOINTIEN
RAHOITUSTARVE

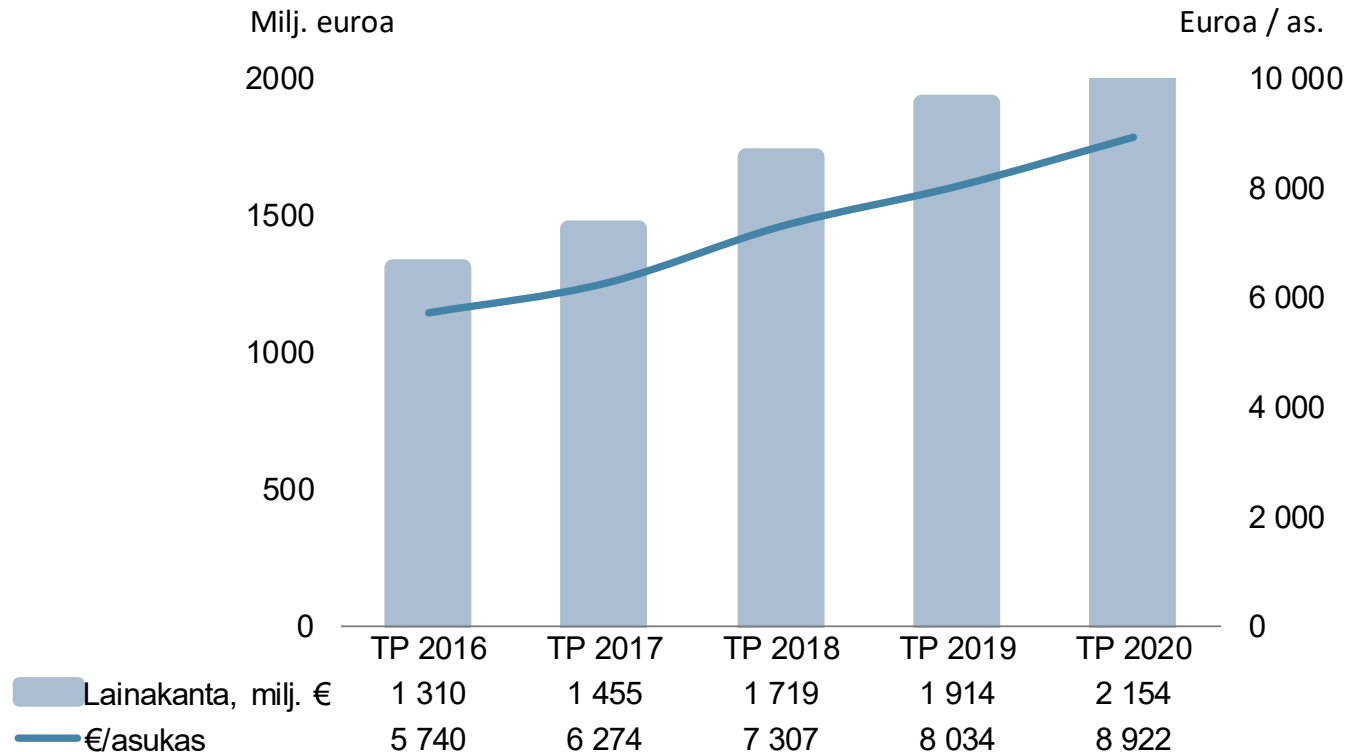
-113,0 milj. €

(TP 2020)

Konsernin nettoinvestoinnit ja vuosikate

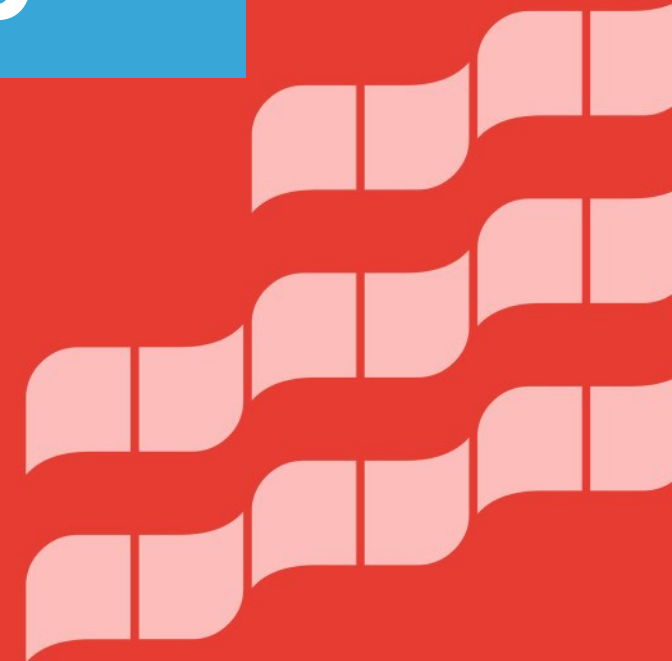

Konsernin lainakanta

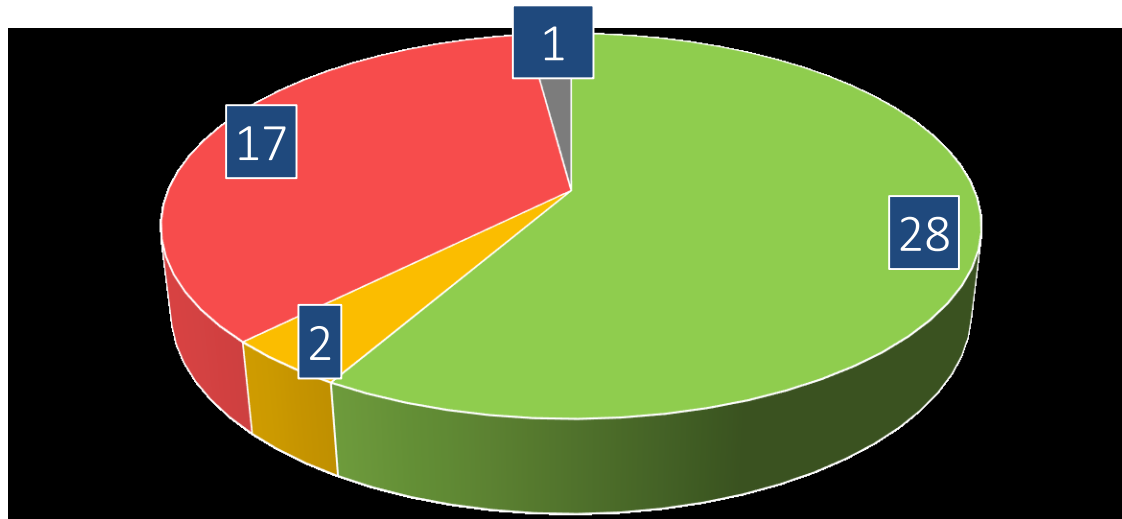
- Konsernin 2 154 milj. euron lainakannasta Tampereen kaupungin, Tampereen Vuokratalosäätion, Tampereen Raitiotie Oy:n ja Tampereen Sähkölaitos-konsernin lainat muodostavat yhteensä 80 %.
- Lainakanta lisääntyi 239,8 milj. eurolla (12,5 %).
- Lainakanta kasvoi eniten kaupungilla (lisäys 120 milj. euroa) ja Tampereen Raitiotie Oy:llä (lisäys 80 milj. euroa). Tampereen Sähkölaitos-konsernin lainakanta väheni 14 milj. eurolla.
- Konsernin omavaraisuusaste oli 36 % (2019: 37 %) ja suhteellinen velkaantuneisuus 103 % (2019: 94 %).

Talousarvion toiminnan tavoitteiden toteutuminen 2020

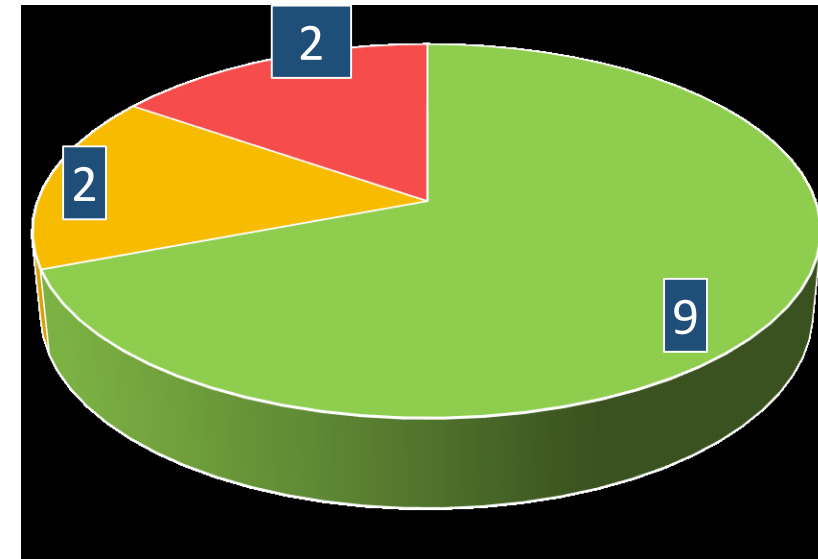
Toiminnan tavoitteiden toteutuminen 2020 1/2

KAUPUNKITASOISET SEKÄ LAUTAKUNNILLE JA KEHITYSOHJELMILLE ASETETUT TAVOITTEET

- Tavoite toteutui
- Tavoite toteutui osittain
- Tavoite ei toteutunut
- Tavoitteen toteutumista ei voida arvioida

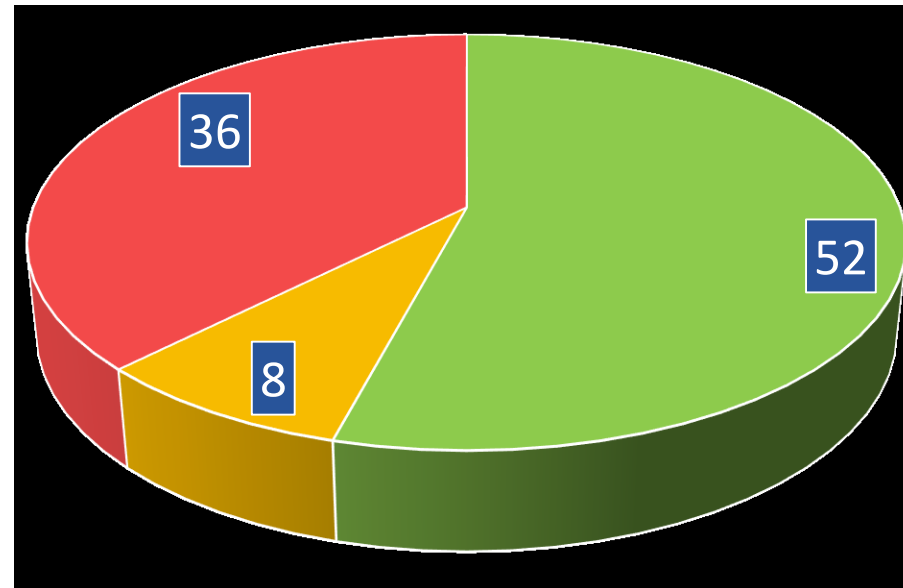
LIIKELAITOKSILLE JA PELASTUSLAITOKSELLE ASETETUT TAVOITTEET

- Tavoite toteutui
- Tavoite toteutui osittain
- Tavoite ei toteutunut

Toiminnan tavoitteiden toteutumisen 2020 2/2

TYTÄRYHTIÖILLE ASETETUT TAVOITTEET

- Tavoite toteutui
- Tavoite toteutui osittain
- Tavoite ei toteutunut

Keskeiset onnistumiset 1/2

Tavoite	Tavoitteen toteuma vuoden lopun tilanteessa
Osallistuvan budjetoinnin pilotointi on käynnissä	Osallistuvan budjetoinnin pilotin ideoiden keruu-, kustannusarvio- ja äänestysvaiheet toteutettiin onnistuneesti muuttunut toimintaympäristö huomioiden. Osallistuvalla budjetoinnilla vuonna 2022 toteutettavista hankkeista saatiin äänestystulokseen perustuva ratkaisu. Projekti etenee edelleen hankkeiden toteutus- ja arviointivaiheeseen suunnitellusti. Tavoite toteutui.
Tyytyväisyys palveluihin on parantunut valituissa kohteissa	Tyytyväisyys palveluihin on parantunut terveysasemilla, suun terveydenhuollossa, perusopetuksessa, nuorisopalveluissa, lukiokoulutuksessa, joukkoliikenteessä sekä katujen ja yleisten alueiden kunnossapidossa. Tyytyväisyyden mittausta ei ole vielä tehty tai tyytyväisyyttä ei voida vielä arvioida rakennusvalvonnan osalta. Tyytyväisyys palveluihin on pysynyt vuoden 2019 tasolla Tredun osalta.
Lastensuojelun asiakkaiden osuus väestöstä (0-17-vuotiaat) on enintään 5,7 %	Lastensuojelun asiakkaiden osuus väestöstä (0-17-vuotiaat) on 5,5 % (n=2186). Tavoite toteutui.
Kotihoidon asiakkaiden sairaalavuorokausien määrä on vähentynyt edelliseen vuoteen verrattuna	Kotihoidon asiakkaiden kaikki sairaalavuorokaudet vähentyivät yhteensä 2,3 % (- 1 870 vrk.) vuoden 2019 tammi-joulukuuhun verrattuna. Suunnittelemattomat sairaalavuorokaudet vähentyivät 1,4 % (- 860 vrk.) Eryteisesti vähentyivät erikoissairaanhoidon suunnittelemattomat sairaalavuorokaudet, missä vähennystä edelliseen vuoteen verrattuna oli 13,5 % (-4 260 vrk.). Tavoite toteutui.
Palveluiden digitalisointiasteen mittausmalli on määritelty ja kokeiltu	Palveluiden digitalisointiasteen mittausmalli on määritelty, kokeiltu ja laajalti esitelty. Alkuvuonna 2021 mittaristo julkaistaan koko henkilöstön käyttöön. Mittaristoa kehitetään edelleen vastaamaan mahdollisimman hyvin monimuotoisiin käyttötarpeisiin. Tavoite toteutui.
Pyöräilymäärät ovat kasvaneet 2 % edelliseen vuoteen verrattuna	Vuoden 2020 aikana pyöräilymäärät ovat kasvaneet 9,9 % vuoteen 2019 verrattuna. Talven 2020 suotuisat olosuhteet aikaansaivat talvipyöräilyn (tammi-helmikuu) osalta vuoteen 2019 verrattuna lähes 80 % kasvun, mikä on vertailuhistorian suurin. Vuodesta 2016 lähtien (valtuustokausi) pyöräilymäärien kasvu on ollut keskimäärin vähän yli 3 % vuodessa. Vuosittainen vaihtelu on kuitenkin ollut suurta. Koronan vaikutus pyöräilymääriin on havaittavissa varsinkin huhti-toukokuun osalta, jolloin pyöräilymäärät pienenevät selkeästi edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Kesästä lähtien pyöräilymäärät ovat kuitenkin olleet voimakkaassa kasvussa. Varsinkin vapaa-ajanpyöräily on korona-aikana kasvanut. Tavoite toteutui.

Keskeiset onnistumiset 2/2

Tavoite	Tavoitteen toteuma vuoden lopun tilanteessa
Tampereen hakemus vuoden 2026 Euroopan kulttuuripääkaupungiksi on edennyt hakuprosessin toiseen vaiheeseen	Tampereen valtuuskunta on esitellyt hakemuksen ja vastannut kysymyksiin EU:n asiantuntijaraadin kuulemistilaisuudessa Helsingissä 23.6. Raadin päätös Tampereen (ja kahden muun hakijan) pääsystä jatsoon, kulttuuripääkaupunkihakun toiseen vaiheeseen, on saatu 24.6. Tavoite toteutui.
Kohtuuhintaisten asuntojen rakentaminen on käynnistynyt MAL 4 -sopimuksen mukaisesti	712 kohtuuhintaisen asunnon rakentaminen on käynnistynyt vuonna 2020. MAL4-sopimuksen mukainen tavoite Tampereelle on 573 kohtuuhintaista asuntoa vuodessa sisältäen kohtuuhintaiset vuokra- ja asumisoikeusasunnot. Tavoite toteutui.
Energiankulutus on vähentynyt energiatehokkuussopimuksen mukaisesti 1 %:n	Energiankulutus kiinteistöissä oli poikkeuksellisen alhaista lauhan sään ja pandemian aiheuttaman toimintojen sulkemisen vuoksi. Kaupungin omistamien rakennusten lämmönkulutus oli yli 11 % pienempi verrattuna vuoteen 2019. Sähkönkulutus oli vastaavasti yli 7 % pienempi. Tavoite toteutui.
Raitiotien osan 1 rakentaminen ja käyttöönotto ovat edenneet niin, että testiliikenne on käynnistynyt	Osan 1 rakentaminen etenee edellä aikataulua ja sen ennustetaan alittavan tavoitekustannuksen. Testiliikenne on ulottunut Hämeenkadulle ja Pyynikintorille asti 15.11.2020. Tavoite toteutui.
Tilikauden tulos on vähintään -9,8 milj. euroa (alkuperäinen tavoite oli 0)	Tilikauden tulos on 63,8 milj. euroa. Toimintayksiköiden tuotot ja kulut toteutuivat talousarviota parempana. Verotuloja kertyi Tampereella ja koko maassa huomattavasti ennustettua enemmän. Valtion koronatuotet kompensoivat täysin koronan aiheuttamat nettokustannukset. Tavoite toteutui.
Työvoimakustannukset ovat vuosisuunnitelman mukaiset (koko kaupungin tasolla)	Työvoimakustannukset alittivat vuosisuunnitelman 9,3 milj. eurolla. Koronaviruspandemian vuoksi supistunut toiminta vaikutti osaltaan työvoimakustannusten toteumaan. Tavoite toteutui.
Investointien tulo-rahoitus-% on 38 (alkuperäinen tavoite oli 56 %)	Investointien tulo-rahoitus-% oli 76. Vuosikate toteutui 66,4 milj. euroa talousarviota parempana ja nettoinvestointien taso oli 51,3 milj. euroa talousarvioita pienempi. Tavoite toteutui.

Keskeiset poikkeamat 1/2

Tavoite	Tavoitteen toteuma vuoden lopun tilanteessa
Rakennuslupaprosessin keskimääräinen kesto on lyhentynyt 2 kuukauteen	Vuonna 2020 rakennusluvista käsiteltiin 42 % kahden kuukauden aikana. Korona- tai talouden muu tilanne ei vähentänyt hakemusten määrää. Asuntoja valmistui Tampereelle 16 % enemmän kuin 2019 ja myönnettyjen rakennuslupien kokonaiskerrosala säilyi samalla tasolla. Tavoite ei toteutunut.
Työmarkkinatuen kuntaosuus on pienentynyt 10 % edellisen vuoden toteumaan verrattuna	Vuonna 2020 kuntaosuutta kertyi yhteensä 28,8 milj. euroa, mikä on 3,7 milj. euroa (+14,7 %) enemmän kuin vuonna 2019. Kustannuksia lisäsi vuoteen 2019 verrattuna aktiivimalliin sisältyneen aktivointiehdon leikkurin poistuminen n. 0,7 milj. euroa sekä työmarkkinatuen tasokorotus n. 1,0 milj. euroa. Lisäksi koronatilanne kasvatti työttömien ja lomautettujen määrää sekä vaikeutti työttömien työllistymistä ja mahdollisuutta päästä tiettyjen palvelujen piiriin. Lisäksi yrittäjien oikeus työttömyysetuuteen koronasta johtuen nosti kuluja aiempiin vuosiin verrattuna. Korjaavat toimenpiteet: Työllisyyden kuntakokeilun käynnistyminen 1.3.2021 mahdollistaa palvelujen tehostetun tarjoamisen kokeilulain mukaiselle laajalle asiakasryhmälle. Neuvontaa ja tukea yrittäjille ja työnhakijoille tarjotaan koronavaikutusten lieventämiseksi. Tavoite ei toteutunut.
Kansainvälisten opiskelijoiden hakijamäärä Tampereen korkeakouluyhteisön tutkinto-ohjelmiin on kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna	Toteutuneiden hakijamäärien raportointi tehdään kerran vuodessa (1-4 aikana TAMK 1628: +1,8%, TAU 1588: -8,2%). Raportointikauden muutos opiskelijamäärien kehityksessä on negatiivinen. Koronatilanne on vaikuttanut kv-opiskelijoihin. Opiskelijat ovat jättäneet ottamatta opiskelupaikkoja vastaan ja uudet opiskelijat ovat aloittaneet osaltaan etäopiskelussa. Suomen edustustot ovat keskeyttäneet lisäksi toimintojaan ja opiskelijat odottavat edelleen myönteisiä opiskelulupapäätöksiä. Edustustot käynnistävät toiminnot koronatilanteen niin salliessa. Tavoite ei toteutunut.
Tampereella yöpyneiden matkailijoiden määrä on kasvanut 2 % edelliseen vuoteen verrattuna	Tampereella yöpyneiden matkailijoiden määrä on vähentynyt tammi-joulukuussa edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna 37,3 %. Joulukuussa rekisteröityjen yöpymisien määrä väheni 53 %. Koronatilanteesta johtuen erityisesti kansainvälinen matkailu on lähes pysähtynyt. Kotimaan matkailun elpyminen on riippuvainen kansallisesta epidemiatilanteesta. Korjaavana toimenpiteenä matkailumarkkinoinnin resursointia on kohdennettu kotimaan matkailuun. Tavoite ei toteutunut.
Pitkäaikaisasunnottomien määrä on vähentynyt edelliseen vuoteen verrattuna	Pitkäaikaisasunnottomien laskentatapa on tarkentunut vuoteen 2019 verrattuna. Tästä johtuen vuosien 2019 ja 2020 luvut eivät ole keskenään vertailukelpoisia. Vuonna 2020 pitkäaikaisasunnottomia oli 76 henkilöä. Vuonna 2019 pitkäaikaisasunnottomia oli 29 henkilöä. Tavoite ei toteutunut.

Keskeiset poikkeamat 2/2

Tavoite	Tavoitteen toteuma vuoden lopun tilanteessa
Kävijämäärät keskeisissä kohteissa (ks. mittarit) ovat kasvaneet edelliseen vuoteen verrattuna	Koronakriisin vuoksi kävijämäärät jäivät kaikissa kohteissa edellisvuotta alhaisemmiksi. Vilkkaan kesän ansiosta osassa museoiden kävijämäärät olivat kuitenkin tilanteeseen nähden hyvät. Esimerkiksi Vapriikin kävijämäärä jäi vain 20 000 kävijää edellisvuodesta. (~150t / ~170t). Särkänniemen huvipuisto avautui vastuullisesti 11.6. tiukkojen rajoitusten alaisena ja toi kesällä olosuhteisiin nähden merkittävän määrän matkailijoita Tampereelle. Tammi-joulukuussa Särkänniemen kävijämäärät laskivat 55,4 % edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna (681 417 -> 303 902). Tavoite ei toteutunut.
Joukkoliikenteen matkustajamäärä on kasvanut 3 % edelliseen vuoteen verrattuna	Joukkoliikenteessä tehtiin vuonna 2020 yhteensä 27,2 miljoonaa matkaa. Se on noin 35 % vähemmän kuin vuonna 2019, jolloin tehtiin 41,3 miljoonaa matkaa. Matkamäärän väheneminen johtuu koronatilanteesta. Tavoite ei toteutunut.
Sairauspoissaolojen määrä on laskenut vähintään 3 %	Vuonna 2020 sairauspoissaoloja oli 17,5 päivää henkilötyövuotta kohden. Sairauspoissaolot kasvoivat 2,2 % edelliseen vuoteen verrattuna. Sairauspoissaolot vähenivät tavoitteen mukaisesti Konsernihallinnossa, Kaupunkiympäristön ja Elinvoiman ja kilpailukyyn palvelualueilla sekä liikelaitoksissa ja Pirkanmaan pelastuslaitoksella. Tavoite ei toteutunut.
Nettomenojen kasvu on 4,1 %	Nettomenojen toteutunut kasvu oli 6,1 %. Koronaepidemian aiheuttamat toimintatuottojen menetykset sekä maanmyyntivoittojen pieneneminen edellisvuodesta vaikuttavat nettomenojen kasvuun. Toimintamenojen kasvu oli 3,4 %. Tavoite ei toteutunut, mutta toimintakate toteutui 29,6 milj. euroa talousarviota parempana.
Hankintojen tehokkuusindeksi on parantunut edellisvuoden tasoon verrattuna	Mittariston vuoden 2020 tulos oli 48 pistettä eli se laski 2 pistettä edellisestä vuodesta. Hankintojen kilpailutuksen tukipalvelut tuottavan Tuomi Logistiikka Oy:n hankinta-asiantuntijoiden vaihtuvuus on ollut erityisen suuri viime vuoden aikana, mistä johtuen kilpailutuksen tukipalveluiden saatavuudessa ja laadussa on ollut ongelmia. Tämä näkyi mittaristossa mm. läpimenoaikojen pidentymisenä ja siinä, ettei kilpailutuksen lopputulosten arviointeja ole toteutettu kattavasti. Tavoite ei toteutunut.

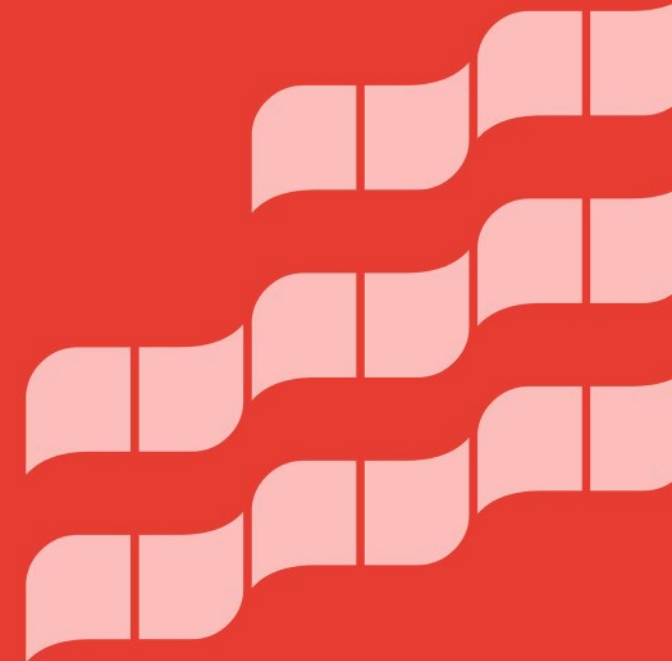
Keskeiset onnistumiset (tytäryhtiöt)

Tavoite	Tavoitteen toteuma vuoden lopun tilanteessa
Sähkölaitos-konserni: Maksettu osinko on 50 % konsernin nettotuloksesta tai vähintään 17 milj. euroa.	Vuoden 2019 perusteella vuonna 2020 maksettu osinko oli 24,5 milj. euroa, joka on 84 % Tampereen Sähkölaitos konsernin 29,1 miljoonan euron nettotuloksesta. Vuoden 2020 nettotuloksen arvioidaan olevan 27,0 milj. euroa, mistä 50 % on 13,5 milj. euroa. Osinkoa suunnitellaan maksettavan keväällä 2021 vähintään 20 milj. euroa eli vähintään 74 % vuoden 2020 nettotuloksesta. Tavoite toteutui.
Sähkölaitos-konserni: Sähkölaitoksen taloudellinen tulos on toimialallaan kilpailukykyinen. Toimialan kilpailukykymittarin arvo on yli 50.	Vuoden 2019 tilinpäätösten perusteella lasketun kilpailukykymittarin arvoksi muodostui 57 (* (edellisvuoden raportoitu arvo 58) *) Edellisvuoden toteumasta saadaan arvio vuosittain touko-kesäkuussa, kun Balance Consulting julkaisee kilpailukykymittaritiedon yhtiöiden tilinpäätöstietojen perusteella. Tavoite toteutui.
Sähkölaitos-konserni: Uusiutuva energia koko energiatuotannosta % (vesivoima, tuulivoima, bioenergia, jäte-energia).	Uusiutuvan energian osuus koko energiatuotannosta oli 50,5 % vuonna 2020 eli asetettu tavoite ”yli 41 %” ylittyi Poikkeuksellisen lämmin sää lämmityskausien aikana vähensi tuotetun energian määrää ja tuki tavoitteen ylitystä suhteellisesti suuremman osan tuotannosta ollessa uusiutuvista energialähteistä. Tavoite toteutui.
Tullinkulman Työterveys Oy: Yhtiön tulos on vähintään 300 000 €.	Yhtiön tulos oli 569 340 euroa. Tavoite toteutui koronan vuoksi. Testauksia ja siihen liittyvää työtä tehtiin runsaasti kesästä lähtien. Vuoden alkupuolisko oli vielä tappiollista, mutta loppupuolisko reilusti positiivista. Tavoite toteutui.
Pirkanmaan Jätehuolto: Yhtiön maksama osinko.	Pirkanmaan Jätehuolto maksoi omistajilleen osinkoa yhteensä 6,0 milj. euroa, joka vastasi Tampereen esitystä. Tavoite toteutui.
Asuntoyhteisöt VTS, Vilusen Rinne Oy, Kotilinnasäätiö ja TVA Oy: asuntojen taloudellinen käyttöaste	VTS 98%, Vilusen Rinne 98,5%, Kotilinnasäätiö 99,06% ja TVA 99,25%. Tavoite toteutui kaikkien osalta.
Tuomi Logistiikka Oy: Asiakashinnat pidetään alhaisina ja yhtiö tuottaa voittoa vain sen verran, että toimintaa voidaan kehittää.	Tilikauden tulos vuodelta 2020 oli 2,0 Me, edellisen vuoden tulos oli 0,6 Me. Tulorahoitus mahdollistaa kehittämisprojektien tekemisen ja suunniteltujen järjestelmäinvestointien toteuttamisen. Koronatilanne nosti hoito- ja suojaintarvikkeiden toimitusmääriä ja yhtiön liikevaihto ylitti budjetoidun tason 10 %. Tavoite toteutui.
Pirkanmaan Voimia Oy: Yhtiön tulos on positiivinen.	Vaikka yhtiön liikevaihto laski koronapandemiasta johtuen edellisvuoteen verrattuna - 3,6 milj. euroa, toteutui tilikauden tulos verojen jälkeen 0,44 milj. euroa liki edellisvuoden tasolla ja omistajatavoitetta parempana. Yhtiö onnistui sopeuttamaan merkittävimpiä kulueriään kuten työvoima- ja elintarvikekustannusta sekä palveluostojaan yhtäkkisesti koronan vuoksi laskeneeseen myyntiin. Tavoite toteutui.

Keskeiset poikkeamat (tytäryhtiöt)

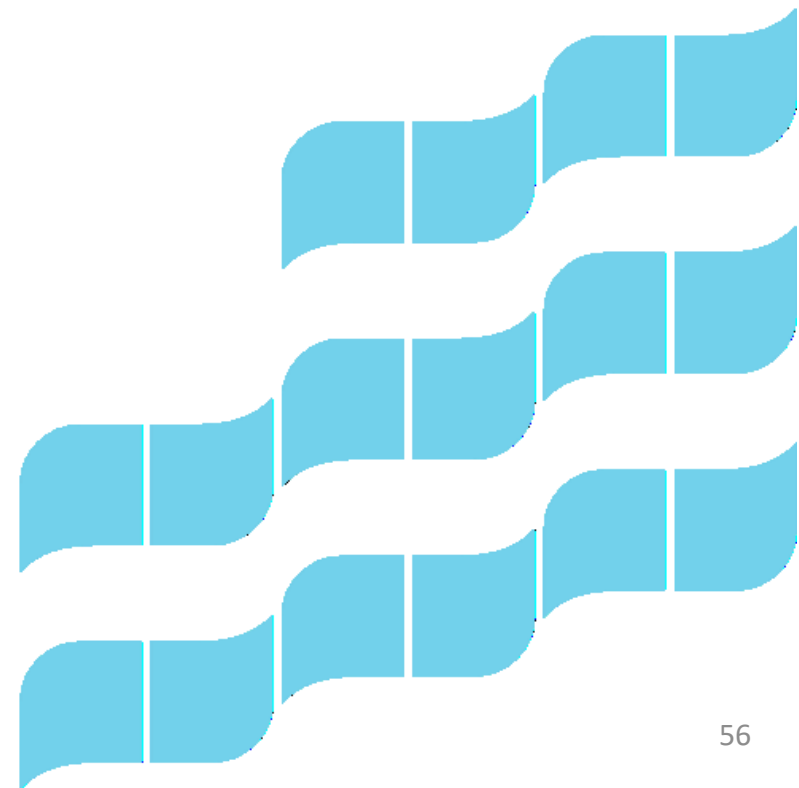
Tavoite	Tavoitteen toteuma vuoden lopun tilanteessa
Tampere-talo: Yhtiön nettotulos on positiivinen	Tampere-talo Oy:n tulos oli tappiollinen - 677.977,53 euroa. Omistaja edellytti Tampere-talon kiinteistön pitämistä auki Tampere Filharmonialle ja Muumimuseolle sekä kannusti turvaväleillä tehtäviin tapahtumiin; nämä käytännössä eivät mahdollistaneet suurempia säästöjä, ja tapahtumien toteuttaminen oli tappiollista. Tavoite ei toteutunut.
Sähkölaitos-konserni: Omistaja-arvo kehittyi positiivisesti.	Asetettu +5 % kasvatavoite ei toteutunut. Osakekannan arvo lasketaan tulevaisuuden diskontatusta kassavirrasta. Olennaisimmat negatiivisesti vaikuttavat tekijät edellisvuoteen verrattuna ovat laskenut tulevaisuuden sähkön markkinahintaennuste sekä polttoainekustannusten ennakoitu kasvu. Tavoite ei toteutunut.
Finnpark:-konserni: Maksettu osinko on 50 % konsernin nettotuloksesta tai vähintään 1,2 milj. euroa	Koronatilanteen vuoksi yhtiön kassavirta näytti keväällä 2020 heikkenevän voimakkaasti, jolloin yhtiökokous päätti, että osinkoa ei makseta. Tavoite ei toteutunut.
Tullinkulman Työterveys Oy: Tampereen kaupungin työterveyshuollon kustannukset/hlö ovat 545 €/hlö tai alle ja kela 0- luokan kokonaiskustannukset ovat alle 400 000 €.	Toteuma 746 €/hlö, ilman koronatestejä 562 €/ hlö . Kela 0-luokan kustannukset olivat 704 000 € ja ilman koronatestejä 479 000 €. Tavoite ei toteutunut.
Tampereen Särkänniemi Oy: Maksettu osinko on 50 % yhtiön nettotuloksesta tai vähintään 500 000 euroa pääoman palautukset huomioiden.	Huvipuisto päästiin avaamaan 1,5 kk normaali myöhemmin ja koko kesäkauden oli voimassa asiakasmäärärajoitus. Myöhästynyt kauden avaus ja 54 % lasku kävijämäärissä veivät yhtiön tuloksen reilusti tappiolle. Omistajaohjauksen kanssa on sovittu, että osingonmaksu linjataan kaupunginhallituksen konsernijaostossa keväällä 2021. Vuodelta 2019 ei maksettu osinkoa vuonna 2020 (Kaupungin konsernijaoston päätös 26.5.2020). Tavoite ei toteutunut.
Tampereen Sarka Oy: Toiminta on kehittynyt ja laajentunut siten, että asiakkaiden määrä ja työllistyneiden määrä kasvavat edelliseen vuoteen verrattuna.	Vuonna 2020 asiakkaiden määrä oli 122 (2019: 148). Asiakkaiden määrä pieneni 17,6 prosenttia. Työsuhteen päättäneistä työllistyi 32 prosenttia. (Vuonna 2019 45,2 %:a.) Koronapandemian aiheuttama koulujen siirtyminen etäopetukseen ja tilausten vähentyminen sekä lumeton talvi vaikuttivat rekrytointimahdollisuuksiin. Luonnollisesti työhönvalmennus kärsi myös pandemiasta, koska organisaatiot eivät pystyneet rekrytoimaan samalla tavalla. Tavoite ei toteutunut.

10 kohdan toimenpideohjelman
raportointi,
tammikuu - joulukuu 2020

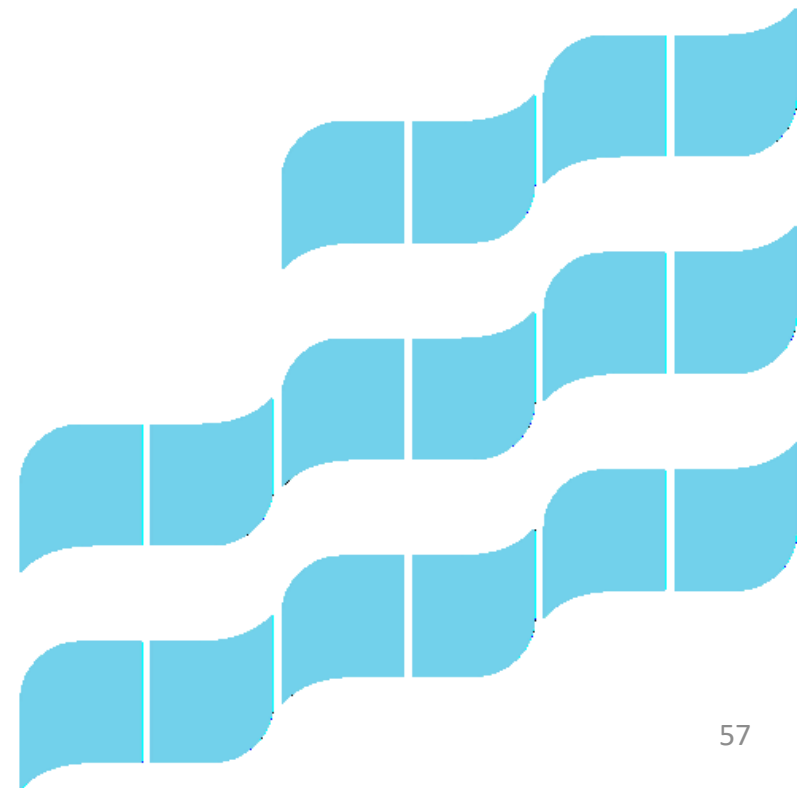
10 kohdan toimenpideohjelma 1/2

- Pormestarin talousarvioehdotuksen 21.10.2019 yhteydessä esiteltiin 10 kohdan toimenpideohjelma talouden pitämiseksi tasapainossa veronkorotusten jälkeen.
- Valtuusto hyväksyi talousarvion 2020 käsittelyn yhteydessä 18.11.2019 toivomusponnen:
Valtuusto edellyttää, että kaupungin talouden pitämiseksi tasapainossa ja menojen kasvun pitämiseksi alle 3 prosentissa taloussuunnittelukaudella 2020-2023 toteutetaan pormestarin talousarvion julkistamisen yhteydessä esitelty 10 kohdan toimenpideohjelma. Ohjelman eri alueille asetetaan vastuuhenkilöt ja sen toteutumista käsitellään lautakunnissa ja kaupunginhallituksessa säännöllisesti. Valtuustolle annettavien talouskatsausten yhteydessä raportoidaan toimenpideohjelman toteutuksesta.

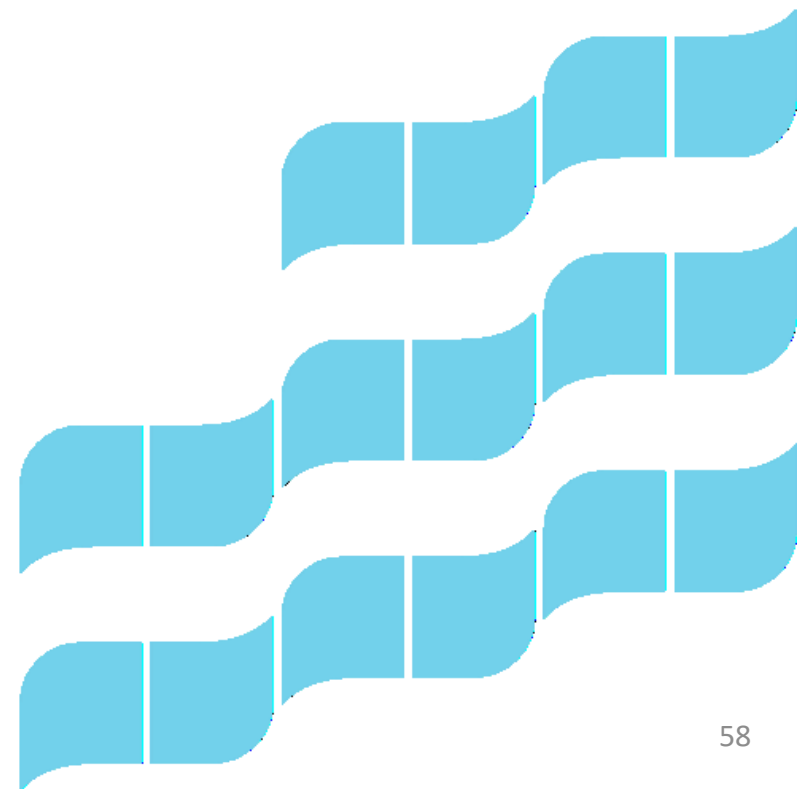
10 kohdan toimenpideohjelma 2/2

- Toimenpideohjelmaa on toteutettu osana toiminnan ja talouden prosessia; sen sisältöjä on otettu huomioon vuoden 2020 palvelu- ja vuosisuunnitelmissa sekä johdon tavoite- ja kehityskeskusteluissa.
- Toimenpideohjelmasta on raportoitu vuoden 2020 aikana kolme kertaa toiminnan ja talouden katsausten sekä tilinpäätöksen yhteydessä.

10 kohdan toimenpideohjelman raportointitapa

- Vuosi 2020 on 10 kohdan toimenpideohjelman ensimmäinen raportointivuosi
- Kullekin toimenpideohjelman kohdalle määriteltiin vuoden 2020 alussa toimenpiteet. **Raportoinnissa on kuvattu näiden toimenpiteiden edistymistä sanallisesti.**
- **Raportointitapaa määriteltäessä haluttiin välttää raportoinnin päällekkäisyyttä mahdollisimman pitkälle, ja siksi kunkin toimenpideohjelman kohdan vaikuttavuutta osoittamaan nostettiin kohtaan liittyvien talousarvion tavoitteiden toteumat. Toteutumien perustelut on esitetty tilinpäätöksessä.**
- Valitusta raportointitavasta johtuen tiettyyn toimenpideohjelman kohtaan liittyvät toimenpiteet ovat voineet edistyä suunnitellusti, mutta kaikilla niillä ei ole välttämättä saatu positiivista muutosta aikaan vaikuttavuutta kuvaavissa mittareissa. Osaan vaikuttavuusmittareiden toteumista korona-pandemia on vaikuttanut negatiivisesti. Nämä toteumat on huomioitu erikseen toimenpideohjelman raportoinnissa (tavoite ei toteutunut, korona vaikuttanut toteumaan –värikoodaus).

1. Talous-, tuottavuus- ja tuloksellisuusohjelman jatkaminen

(Raportoi(t): talousjohtaja ja palvelualueiden johtajat)

Toimenpiteen toteumatilanne, tammikuu - joulukuu 2020

- Talouden tasapainottamisohjelmassa vuosille 2018-2020 asetetut taloustavoitteet saavutettiin.
- Käyttökustannukset (toimintamenot+sumu-poistot) kasvoivat edellisvuodesta 2,8 %. Asukaskohtaiset käyttökustannukset olivat 7 628 euroa/asukas, kasvua 1,5 % vuodesta 2019. Asukaskohtaiset käyttökustannukset toteutuivat budjetoitua (7 694 e/as) parempana.
- Nettomenot eli toimintakate kasvoi 6,1 % edellisvuodesta. Asukasta kohden laskettuna kasvua oli 4,7 %. Koronaviruspandemia vähensi toimintatuottoja ja maanmyyntivoitot pienenivät edellisvuodesta. Toimintakate toteutui 29,6 milj. euroa valtuuston hyväksymää tasoa parempana.
- Nollapohjabudjetoinnin kokeilut ovat käynnistyneet kolmessa kohteessa: työllisyys- ja kasvupalveluissa, ympäristö- ja ilmastopolitiikka yksikössä ja historiallisissa museoissa. Kokeilussa tehdään yhteistyötä Tampereen yliopiston kanssa ja aiheesta on tulossa kolme opinnäytetyötä.
- Talousarvioon 2021 sisältyy lautakuntien tuottavuusmittarit. Tuottavuus- ja tuloksellisuuspilottit etenevät suunnitellusti. Tuottavuudesta raportoidaan sähköisesti TuottavuusPulssissa, jossa seurataan tuottavuuden pitkän aikavälin kehitystä. Palveluryhmät laativat tuottavuusmittaristonsa vuoden 2021 aikana.

Toimenpiteiden vaikuttavuutta kuvaavat ta-tavoitteet ja mittarit:	Toteuma
[TA 2020] Nettomenojen kasvu on 4,1 %	
Talouden tasapainottamisohjelman taloudelliset tavoitteet on saavutettu	
[Täydentävät mittarit] Asukaskohtainen käyttökustannusten kehitys	

Värien selitteet:

- Tavoite toteutui
- Tavoite toteutui osittain
- Tavoite ei toteutunut
- Tavoite ei toteutunut, korona vaikuttanut toteumaan
- Tavoitteen toteumaa ei voida arvioida

2. Palvelujen rakennemuutoksen, työtapojen uudistamisen ja digitalisaation hyödyntämisen jatkaminen, 1/3

(Raportoija(t): tietohallintojohtaja ja palvelualueiden johtajat)

Toimenpiteen toteumatilanne, tammikuu - joulukuu 2020

- Etätöitä tukevat ohjelmistot (esim. Microsoft Teams) levitettiin menestyksellä hyvin laajaan ja monipuoliseen käyttöön kaupungin toiminnoissa.
- Perusopetuksen ja toisen asteen etäopetuksen taustat valmisteltiin noin viikon aikana, jolloin luotiin mm. opettajien koulutuksen ja tukiryhmien perustamiset sekä jatkuvat koulutukset. Toisella asteella oli valmiina Digiitiimi, joka otti koulutukset ja perehdytykset haltuunsa. YO-kirjoitukset järjestettiin onnistuneesti poikkeusolosuhteista huolimatta.
- Noin 350 luottamushenkilöä koulutettiin etäkokouksiin ja kokoukset ollaan onnistuttu järjestämään etänä päätöksenteon tehokkuuden siitä kärsimättä.
- Lisääntyneen etätöiden vaikutus potentiaalisiin tilasäästöihin on merkittävä: kevään aikana toteutunut 1100 samanaikaisesti etätöissä olevaa työntekijää tarkoittaa 1,6 hehtaaria käyttämätöntä toimistotilaa (oletettu tilavaraus 15 neliometriä henkilöä kohden). Loppuvuoden hybridimallissa etätöläisten määrä laski ainoastaan noin 20 prosenttia keväästä.
- Digitalisaation mahdollistamia tuottavuushyötyjä arvioi 27 kpl ICT-kehitysrahalla toteutettavaa projektia. Hyötyjen odotusarvo on n. 10,2 miljoona euroa (tavoitteeseen sisältyy oletuksia)
- Kotihoidon kuvapuhelinasiakkaiden määrä, käynnit ja palvelutunnit ovat kasvaneet. Lasten, nuorten ja perheiden etävastaanotto- ja chat -palveluja lisättiin. Kehitysvammaisten päiväaikaisessa toiminnassa on tarjottu etäosallistumista eri toimintaan. Tuetussa asumisessa on lisätty etäkäyntejä. Myös tulkikeskuksessa ja sovittelutoimistossa on lisätty etätulkkauksia ja etäsovitteluja.

> TOIMENPITEIDEN TOTEUMATILANNE JATKUU SEURAAVALLA DIALLA

Toimenpiteiden vaikuttavuutta kuvaavat ta-tavoitteet ja mittarit:	Toteuma
[TA 2020] Ikäihmisistä noin 92 % asuu kotona, vähintään 6,0 % tehostetussa palveluasumisessa ja enintään 2,0 % pitkäaikaisessa laitoshoidossa	
Kotihoidon asiakkaiden sairaalavuorokausien määrä on vähentynyt edelliseen vuoteen verrattuna	
Lastensuojelun asiakkaiden osuus väestöstä (0-17-vuotiaat) on enintään 5,7 %	
Pitkäaikaisasunnottomien määrä on vähentynyt edelliseen vuoteen verrattuna	
Uusia digitaalisia asiointimahdollisuuksia on otettu käyttöön	
[Täydentävät mittarit] Erikoissairaanhoidon kustannukset per asukas	

Värien selitteet:

- Tavoite toteutui
- Tavoite toteutui osittain
- Tavoite ei toteutunut
- Tavoite ei toteutunut, korona vaikuttanut toteumaan
- Tavoitteen toteumaa ei voida arvioida

2. Palvelujen rakennemuutoksen, työtapojen uudistamisen ja digitalisaation hyödyntämisen jatkaminen, 2/3

(Raportoija(t): tietohallintojohtaja ja palvelualueiden johtajat)

Toimenpiteen toteumatilanne, tammikuu - joulukuu 2020

- Hyvien kokemusten perusteella kotihoidon pysäköintiluvasta voidaan tehdä vakituinen käytäntö sisäisessä palveluntuotannossa ja sen myöntäminen voidaan laajentaa myös yksityisille palveluntarjoajille ja muille julkisyhteisöille.
- Pitkäaikaisasunnottomien määrä kasvoi (v. 2019 pitkäaikaisasunnottomia oli 29 ja vuonna 2020 76 henkilöä).
- Hatanpään, Hervannan ja Tammelakeskuksen terveysasemat aloittivat toimintansa uudessa toimintamallissa. Kaukajärven ja Lielahden terveysasemien siirtymisestä toimintamalliin vuonna 2021 tehtiin suunnitelmat syksyn aikana.
- Kotihoidon ja tehostetun palveluasumisen kuntoutuksen suunnitelmien laatiminen ja seurantamittareiden valmistelu on käynnissä. Työ jatkuu vuonna 2021. Kotikuntoutukseen on rekrytoitu lisähenkilöstöä vuosisuunnitelman mukaisesti.
- Lähitori ja palvelukeskustoimintaa on lähdetty yhtenäistämään. Työ jatkuu vuonna 2021.
- Omaolo-palvelun koronavirustaudin oirearviota täytettiin vuoden 2020 aikana Tampereella yli 106 000 kertaa. Vuoden lopussa mahdollistui suora ajan varaaminen Omaolon kautta koronanäytteenottoon sekä puolesta-asiointi. Aloitettiin koronaläheterobotin valmistelu käyttöönotettavaksi vuoden 2021 alussa. Muiden oirearvioiden täytöt ovat yli kolminkertaistuneet edellisvuoteen verrattuna. Sähköistä viitosluokkalaisen terveystarkastuksen vanhemman esitietolomaketta ja opiskeluterveydenhuollon terveystarkastuksen esitietolomaketta pilotointiin. Kesällä käyttöönotettua terveystarkastusta on käytetty maltillisesti.
- Suun terveydenhuollossa on kehitetty sähköistä ajanvarausta ja tekstiviestipalvelua sekä pilotoitu Lifecare-videovastaanoton käyttöä lasten ja nuorten palveluissa. Vastaanotto toiminnassa on jalkautettu VideoVisit-etävastaanottopalvelua terveysasemien ja muiden yksiköiden käyttöön. Sähköinen yhteydenottolomake on ollut vuosien 2019 ja 2020 vaihteesta lähtien kaikkien oman toiminnan terveysasemien ja ostopalveluterveysasemien käytössä. Yhteydenottolomakkeen käytöstä tiedotettiin kuntalaisille tienvarsimainoksina marraskuussa.

> TOIMENPITEIDEN TOTEUMATILANNE JATKUU SEURAAVALLA DIALLA

2. Palvelujen rakennemuutoksen, työtapojen uudistamisen ja digitalisaation hyödyntämisen jatkaminen, 3/3

(Raportoija(t): tietohallintojohtaja ja palvelualueiden johtajat)

Toimenpiteen toteumatilanne, tammikuu - joulukuu 2020

- Työllisyys- ja kasvupalvelujen asiakastyössä jatkettu ja laajennettu etäohjausta Teamsin ja sosiaalisen median sovellusten (WhatsApp, Discord) avulla. Yksinyrittäjien tukihakemusjärjestelmä otettiin käyttöön ja sen kautta käsiteltiin 2540 avustushakemusta. Avustusta myönnettiin järjestelmän kautta yli 4 M€. Yksinyrittäjien tuen neuvontapuhelin organisoitiin yhteistyössä Pirkanmaan kuntien, Pirkanmaan Yrittäjien ja Ensimetrin kanssa ja siihen tuli yhteensä noin 1900 puhelua. Digitaalisen oppimisympäristön Moodlen käyttöä on laajennettu ja uusien sisältöjen tuottamista asiakkaiden käyttöön jatkettu. Digitaalisen uraohjuksen alustan (Self-Hack) käyttö asiakastyössä on aloitettu. Asiakaskokemusta mittaavia kyselyjä on kehitetty siten, että asiakkaat voivat vastata palvelutapahtumakokemukseen etänä linkin kautta. Sähköinen allekirjoituspalvelu on otettu käyttöön.
- Tapahtuma- ja elinkeinopalveluissa sidosryhmäkokouksia, asiakastapaamisia ja yritysvierailuja on toteutettu Teamsissa. Yritysneuvonta ja koulutukset on toteutettu pääsääntöisesti webinaareissa tai Teams –kokouksina. Myös striimausmahdollisuuksia on hyödynnetty.
- Ammatillisen koulutuksen etäopetus ja muu verkossa tapahtuva oppiminen on lisääntynyt merkittävästi korona-aikana. Hybridiopetusta ja virtuaalisia oppimismahdollisuuksia kehitetään lisääntyvässä määrin. Digikampus kehittäminen käynnistetty. Lukiokoulutuksessa ylioppilastutkintoon ilmoittautuminen ja ilmoitus opiskelupaikan vastaanottamisesta tehdään lähes joka lukiossa sähköisesti. Lähiopetuksen rinnalle on kehitetty etäopetus- ja hybridiopetusmahdollisuuksia sekä verkkokurssitarjontaa. Opiskelumateriaaleissa ollaan lähtökohtaisesti siirtymässä digitaalisiin materiaaleihin.
- Vuonna 2020 kulttuurin, liikunnan ja nuorisopalvelujen etätileisyyksiin osallistui yli 570 000 henkeä. Huikean katsojamäärän lisäksi tämä on edistänyt striimauksen ja etätileisyyksien järjestämisen kokonaiskehittämistä sekä osaavan henkilökunnan määrää.
- Kirjaston mobiilikirjastosovelluksen sekä e-aineistojen käyttö lisääntyi ja digiopastus siirtyi verkkoon.
- Tampereen Filharmonian konserttitoiminta siirtyi verkkoon.
- Sähköinen tapahtuma- ja harrastuskalenteri otettiin käyttöön rajapintoineen, mikä vähentää huomattavasti päällekkäistä työtä ja tapahtumista ilmoittamista.

3. Elinkeinopoliittiset toimenpiteet ja veropohjan vahvistaminen

(Raportoi(t): Elinvoiman ja kilpailukyvyn sekä Kaupunkiympäristön palvelualueiden johtajat)

Toimenpiteen toteumatilanne, tammikuu - joulukuu 2020

- Tampere ja Pirkanmaan 21 muuta kuntaa valmistautuivat vuonna 2020 työllisyyden kuntakokeilun käynnistymiseen. Työllisyyden kuntakokeilussa Pirkanmaan kuntien vastuulle siirtyy noin 30 000 työnhakija-asiakasta, josta Tampereen osuus on noin 19 000. Eri puolilla maata toteutettavat kuntakokeilut toimivat pilotteina tulevalle työvoimapaalveluiden rakenneuudistukselle. Tampereelta on osallistuttu pysyvän mallin valmisteluun. Vuoden aikana vahvistettiin kohtaanpalveluja ja kansainvälisen osaamisen palveluja, jotka ovat tärkeässä roolissa osaavan työvoiman turvaamiseksi työmarkkinoille.
- Vuoden 2020 aikana valmisteltiin ja hyväksyttiin elinkeinopoliittiset linjaukset, jonka kolme tavoitetta liittyvät osaajien pitovoimaan, osaajien työllistämiseen sekä yrityksiin asiakkaana. Elinkeinopoliittiset linjaukset suuntaavat erityisesti Tampereen kaupungin työntekijöiden työtä.
- Covid 19 on vaikuttanut radikaalisti yritystoimintaan ja työllisyyteen sekä tapahtumatoimintaan. Kaupunki on aktiivisesti tukenut yritysten selviytymistä ja käynnistänyt koronasta toipumista tukevien toimenpiteiden toteutuksen yhteistyössä sidosryhmien kanssa: Yksinyrittäjien tukihakemusjärjestelmä otettiin käyttöön ja sen kautta käsiteltiin 2540 avustushakemusta, avustusta myönnettiin yli 4 M€, yritystilojen vuokrahelputukset, startup-talon toiminta palveluineen (Platform 6) on käynnistynyt, Business Tampereen tilauksessa huomioidaan kriisitartteet. Käynnistynyt yrittäjien kanssa keskustelu, miten kaupunki ja yrittäjät toipuvat pandemian aiheuttamista taloudellisista menetyksistä. Pormestari on kutsunut koolle Ulos koronasta –pyöreänpöydän keskustelut yritysten edustajien ja keskeisten sidosryhmien kanssa.
- Startup-taloon muutti loppuvuoden aikana yli 30 yritystä ja talon täyttöaste on lähes 90 %. Palvelutuottajaksi valittiin Tampere startup hub Oy.
- Tampereen seudulle on sijoittunut 21 uutta toimijaa, joista kuusi ulkomaalaista yritystä.
- Työttömien työnhakijoiden määrä Tampereella joulukuun lopussa 2020 edellisvuoteen verrattuna: nuoret (alle 30-v) + 32 %, pitkäaikaistyöttömät nuoret (alle 30-v) + 63 %, pitkäaikaistyöttömät (kaikki) + 41 %.

Toimenpiteiden vaikuttavuutta kuvaavat ta-tavoitteet ja mittarit:	Toteuma
[TA 2020]	
Alueen startup-yritysten määrä on kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna	
Tampereen sijoittuminen Suomen yrittäjien elinkeinopoliittisessa mittaristossa on noussut valtakunnallisen keskiarvon tasolle	
Yritystontteja on luovutettu vähintään 50 000 k-m2	
Tampere on vuonna 2020 Suomen suosituin opiskelukaupunki	
Kansainvälisten opiskelijoiden hakijamäärä Tampereen korkeakouluyhteisön tutkinto-ohjelmiin on kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna	
Tampereella järjestettyjen kansallisen ja kansainvälisen tason tapahtumien määrä on säilynyt edellisen vuoden tasolla	
Työmarkkinatuen kuntaosuus on pienentynyt 10 % edellisen vuoden toteumaan verrattuna	
Maahanmuuttajien työllisyys on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna	
[Täydentävät mittarit]	
Työttömyys / nuoret, pitkäaikaistyöttömät	

Värien selitteet:

- Tavoite toteutui
- Tavoite toteutui osittain
- Tavoite ei toteutunut
- Tavoite ei toteutunut, korona vaikuttanut toteumaan
- Tavoitteen toteumaa ei voida arvioida

4. Tuloksellisen johtamisen ja osaamisen kehittäminen

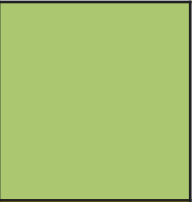

(Raportoija(t): henkilöstöjohtaja, palvelualueiden johtajat ja konserniyksiköiden johtajat)

Toimenpiteiden toteumatilanne, tammikuu - joulukuu 2020

- Koronan myötä muuttunut toimintaympäristö haastaa tuloksellista johtamista sekä työskentelytapojen kehittämistä ja uudistamista. Kohdan toimenpiteistä esimiesarvioinnit sekä työntekijäkokemuksen mittaaminen ja parantaminen tukevat toiminnan kehittämistä.
- Ensimmäinen kaupunkitasoinen työntekijäkokemuskysely on toteutettu 19.8. - 2.9.2020 ja toinen 1.-15.12.2020.
- Vuoden 2020 esimiesarviointien kaupunkitasoinen keskiarvo on 3,23 (kaikkien alaisten ja esimiesten arviot). Vuoden 2019 kaupunkitasoinen keskiarvo oli 3,14.
- Henkilöstön työhyvinvoinnin arviointi perustuu työhyvinvointimatriisiin, joka huomioi sairauspoissaolojen, työtaturmien, työkyvyttömyyseläkemaksujen sekä keskeisten Kunta-10 mittareiden kehitystä. Työhyvinvointimatriisin tulos on vuonna 2020 52,3 kun se oli vuonna 2019 52,8. Parannusta on tapahtunut kaikkien Kunta-10 mittarien sekä työtaturmien määrän osalta. Sen sijaan matriisin tulosta heikentää merkittävästi lisääntyneet työkyvyttömyyseläkemaksut sekä kasvaneet sairauspoissaolot.
- Vuonna 2020 sairauspoissaoloja oli 17,5 päivää henkilötyövuotta kohden. Sairauspoissaolot kasvoivat 2,2 % edelliseen vuoteen verrattuna.
 - Lyhyiden (1-9 pv) sairauspoissaolojen määrä on vähentynyt 1,5 % edellisvuoteen verrattuna. Lisääntynyt etätö on vähentänyt sairastavuutta mutta toisaalta koronan takia on jouduttu tiukentamaan rajoituksia töihin tulemisesta.
- Korona on vaikuttanut myös työterveyshuollon toimintaan. Resursseja on kohdennettu sairaanhoidon palveluihin Koronatestausten vuoksi. Työterveyshuollon kustannukset ovat nousseet 24,5 % edellisvuoteen verrattuna. Mikäli kustannuksista vähennetään koronatestauksista aiheutuneet kustannukset, työterveyshuollon kustannukset ovat laskeneet 5,6 %.

Toimenpiteiden vaikuttavuutta kuvaavat ta-tavoitteet ja mittarit:

Toteuma

Toimenpiteiden vaikuttavuutta kuvaavat ta-tavoitteet ja mittarit:	Toteuma
[TA 2020] Esimiesarviointien tulokset ovat vähintään edellisen vuoden tasolla	
Henkilöstön työhyvinvointi on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna *)	
Sairauspoissaolojen määrä on laskenut vähintään 3 %	

Värien selitteet:

- Tavoite toteutui
- Tavoite toteutui osittain
- Tavoite ei toteutunut
- Tavoite ei toteutunut, korona vaikuttanut toteumaan
- Tavoitteen toteumaa ei voida arvioida

5. Hankintojen tehostaminen, 1/2

(Raportoija(t): strategijaohtaja ja palvelualueiden johtajat)

Toimenpiteen toteumatilanne, tammi - joulukuu 2020

- Hankintojen digitalisoinnin esiselvitys toteutettiin 1-5/2020. Selvityksen lopputuloksena laadittiin kokonaisvaltainen hankintojen kehittämisen ja digitalisoinnin tiekartta vuosille 2020-2023, joka suuntaa hankintojen kehittämistä.
- Esiselvityksessä tunnistettiin merkittäviä potentiaalisia säästöjä. Arvio säästöpotentiaalista perustuu kumppanina toimineen Valor Partners Oy:n toteuttamiin muiden kaupunkien vastaaviin analyyseihin. Suurin säästöpotentiaali kohdistuu hankintojen johtamisen sekä strategisen suunnittelun kehittämiseen, jotka pitävät sisällään mm. make or buy-kysymysten, palveluhankintojen sekä sopimuskauden aikaisen toiminnan tarkastelua, hankintojen sisäisten prosessien tehostamista sekä tuottajaohjausta. Huomiota suunnataan säästöpotentiaaliltaan merkittäviin projekteihin. Loppuvuonna toteutettiin projekti koskien hankintojen strategisen suunnittelun toimintamallin kehittämistä. Projektissa toteutettiin valmennukset palvelualueiden kanssa, missä tarkasteltiin kunkin palvelualueen merkittävää hankintaa säästö -ja kehityspotentiaalinn tunnistamiseksi.
- Tiekartan toteuttaminen ja kustannussäästöjen aikaansaaminen hankinnoissa edellyttää hankintaosaamisen vahvistamista ja resurssien optimointia. Vuonna 2020 on käynnistetty hankintatoimen organisointia ja johtamista koskevan projektin valmistelu. Lisäksi aloitettiin sopimushallinnan kehittämisprojekti, jonka myötä kaupungilla otetaan käyttöön sopimushallintajärjestelmä vuoden 2021 aikana.

Toimenpiteiden vaikuttavuutta kuvaavat ta-tavoitteet ja mittarit:

Toteuma

[TA 2020]

Hankintojen tehokkuusindeksi on parantunut edellisvuoden tasoon verrattuna

Värien selitteet:

- Tavoite toteutui
- Tavoite toteutui osittain
- Tavoite ei toteutunut
- Tavoite ei toteutunut, korona vaikuttanut toteumaan
- Tavoitteen toteumaa ei voida arvioida

5. Hankintojen tehostaminen, 2/2

(Raportoija(t): strategijaohtaja ja palvelualueiden johtajat)

Toimenpiteen toteumatilanne, tammikuu - joulukuu 2020

- Sosiaali- ja terveystalvelujen tuloksellista järjestämistä on tuettu kehittämällä tietojohdamista, mm. vahvistamalla seuranta Power BI työkalun käyttöönottujen avulla ja laatimalla soten tietojohdamisen tiekartta. Työ jatkuu vuoden 2021 aikana. Sote-hankintojen arviointi on tehty ja keskeiset jatkotoimenpiteet asetettu. Integraattorimallin laajentaminen uusiin palveluihin kuten vammaispalveluihin on edennyt Kotitori-hankinnan valmistelun myötä. Hankintaosaamista vahvistettu vuonna 2020 palvelumuotoilua, hankintapäätösten valmistelua sekä asumispalvelujen hankintaa koskeneilla koulutuksilla. Sote-hankinnoille asetetut tavoitteet ovat edenneet suunnitelman mukaisesti, mutta esimerkiksi Koronan vaikutus on näkynyt toimintamenojen kasvuna.
- Sivistyspalveluissa on käynnissä selvitys museoiden kuljetusten ja materiaalihankintojen uudelleenjärjestelyistä toimittajien kanssa. Kirjaston kirjahankintojen kilpailutusta tehostettiin robotiikalla. Perusopetuksen koulukuljetusten kilpailutuksen valmistelu on käynnistynyt Tuomi Logistiikan toimesta.
- Elinvoiman ja kilpailukyvyn palvelualueen hankintatoimintaa kehitetään osana strategisten hankintojen kehittämiskokonaisuutta. Lisäksi palvelualueella on järjestetty hankintakoulutusta.
- Kaupunkiympäristön palvelualueella on kehitetty palvelualueen ja Tampereen Infra Oy:n välistä sopimusyhteistyötä. Lisäksi uudistuksia toteutetaan osana kaupunkitasoista hankintojen kehittämistyötä.

6. Tilojen käytön tehostaminen

(Raportoi(t): palvelualueiden johtajat)

Toimenpiteen toteumatilanne, tammi - joulukuu 2020

- Tampereen kaupunki digitalisoi palveluja ja siirtyy entistä laajemmin ns. monipaikkatyöhön. Monipaikkatyön käytäntöjä ja järjestelmiä kehitetään. Etätyö on tasavertainen työn tekemisen muoto lähityön kanssa. Etätyö vähentää henkilöstön pysyvien työpisteiden tarvetta ja uusien palvelutilojen laajennustarvetta. Tilatehokkuuden kokonaisvaikutuksia voidaan arvioida työkäytäntöjen vakiintumisen myötä.
- Tilat 24/7 -toteutusprojekti on edennyt, mutta oletettua hitaammin johtuen mm. valtakunnallisesta kehitystyöstä. Varaamo-palvelussa on varattavissa muutamia maksuttomia tiloja. Maksullisia tiloja tuodaan palveluun vuoden 2021 aikana. Älylukituspilotit ovat käynnissä. Tavoitteena suunnitteluohje 2021 aikana.
- Tilankäyttöä tehostetaan niin, että Frencellin ja virastotalon toiminta keskitetään laajennettuun ja perusparannettuun virastotaloon (885 hlöä). Frencellistä (15.000 brm2) luovutaan ja se myydään keskustan elinvoimaisuutta lisäävään käyttöön. Virastotalo (13.250 brm2) perusparannetaan ja laajennetaan (4.000 brm2). Henkilöstön työtilojen tilankäyttö tehostuu 28.250 brm2 > 19.000 brm2. Kuntalaisille saavutettava palvelupiste uudistetaan ja keskitetään ravintoloihin ja neuvontapisteineen katutasoon. Keskusvirastotalon laajennuksen ja perusparannuksen hankesuunnitelma hyväksyttiin helmikuussa 2021 kaupunginhallituksessa ja Kkoy Virastotalon perustamisesitys käsitellään kaupunginvaltuustossa 22.2.2021.
- Frencellin myyntineuvottelut saatettu päätökseen 12/2020 ja odotetaan ostajan kommentteja neuvottelun tuloksena laadittuihin asiakirjoihin 02/2021 (kaavaehtoinen kauppakirja ja tilojen takaisinvuokraussopimus).
- Tilatehokkuus on parantunut edellisvuoden tammi-joulukuuhun verrattuna 0,14 htm2/asukas. Talousarvion 2020 tavoitteena oli 3,46 tilatehokkuus, jota ei aivan saavutettu.

Toimenpiteiden vaikuttavuutta kuvaavat ta-tavoitteet ja mittarit:

Toteuma

[Täydentävät mittarit]

Tilatehokkuus, htm2/asukasmäärä

3,47/2020

(3,57/2019)

7. Hyvinvoinnin palvelualueen uudelleen organisointi

(Raportoija(t): Sosiaali- ja terveystalouden sekä Sosiaalisen ja terveystalouden palvelualueiden johtajat)

Toimenpiteen toteumatilanne, elokuu 2020

- Sivistyspalvelujen uusi organisaatio valmistui vuoden 2020 lopulla ja uudet johtoryhmät aloittivat työnsä vuoden 2021 alussa. Yksi poistunut johtamisen taso virtaviivaistaa johtamista.
- Vuoden 2020 alusta sosiaali- ja terveystalouksissa poistui yksi johtamisen taso ja sosiaali- ja terveystalouden uudelleenorganisointia on jatkettu edelleen. Vuoden 2021 alusta aloitti uusi sosiaali- ja terveystalouden palveluryhmä, sairaalapalvelujen palveluryhmä toimintansa ja aikuispsykiatrian palvelut siirtyivät kaupungilta Pirkanmaan sairaanhoitopiirille.

Toimenpiteiden vaikuttavuutta kuvaavat ta-tavoitteet ja mittarit:

Toteuma

Ei talousarviotavoitteita tai täydentäviä mittareita.

8. PSHP:n erikoissairaanhoidon palvelujen ja kustannusten hallinta

(Raportoi(t): Sosiaali- ja terveystieteiden palvelualueen johtaja)

Toimenpiteiden toteumatilanne, tammi - joulukuu 2020

- Korona vähensi merkittävästi PSHP:n laskutusta vuonna 2020, mutta vastaavasti kasvattaa laskutusta vuosina 2021 - 2023
- Tavoitteena ollut kiinteähintainen sopimusohjausmalli ei toteutunut vuonna 2021, sillä PSHP:n jäsenkunnat eivät päässeet yhteisymmärrykseen kuntayhtymän perussopimuksen muuttamisesta
- Hoitoketjujen sujuvuuden osalta kiinnitettiin erityistä huomioita päivystyskäytön tarpeen vähentämiseen ja erikoissairaanhoidosta tulevien potilaiden jatkohoitajärjestelyihin
- Perusterveydenhuollossa mm. ohjattiin asiakkaiden yhteydenottoja aikaisempaa enemmän omalle terveysasemalle, siirrettiin haava- ja mobiilihoitajat sekä muistikoordinaattorit erikoissairaanhoidosta perusterveydenhuoltoon sekä vahvistettiin perusterveydenhuollon vuodeosastokapasiteettia

Toimenpiteiden vaikuttavuutta kuvaavat ta-tavoitteet ja mittarit:	Toteuma
[Täydentävät mittarit]	
Erikoissairaanhoidon kustannuskasvu (%) verrattuna muiden SOTE-palvelujen kustannuskasvuun	
Toteutuneet siirtoviivekustannukset edelliseen vuoteen verrattuna (maksua ei käytössä v. 19)	
Acuta-päivystyskäyntien lukumäärän kehitys edelliseen vuoteen verrattuna	
ESH-hoitovuorokausien lukumäärän kehitys edelliseen vuoteen verrattuna	

Värien selitteet:

- Tavoite toteutui
- Tavoite toteutui osittain
- Tavoite ei toteutunut
- Tavoite ei toteutunut, korona vaikuttanut toteumaan
- Tavoitteen toteumaa ei voida arvioida

9. Investointien ja kustannusten suunnittelun kehittäminen ja omaisuuden myyntivaihtoehdot

(Raportoija(t): talousjohtaja, liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja ja Elinvoiman ja kilpailukyvyn palvelualueen johtaja)

Toimenpiteen toteumatilanne, tammi - joulukuu 2020

- Investointien suunnittelua ja ohjausta talousarviovalmistelussa uudistettiin.
- Valikoitujen sote-kiinteistöjen myynti Tampereen Palvelukiinteistöt Oy:lle toteutetaan 2021. Myyntineuvotteluita käydään kahdeksasta (8) kohteesta, ostajan tarjousta odotetaan 03/2021.
- Valikoitujen sote-kiinteistöjen myynti suoraan konsernin ulkopuolelle: Ei käynnissä olevia neuvotteluita. PSHP:lle vuokrattu Hatanpäältä erikoissairaanhoidon tiloja eri pituisilla vuokrasopimuksilla, joista pitkäaikaisin 31.7.2033 saakka.
- Kiinteistöomaisuuden (maaomaisuus ja rakennukset) myyntitulo 12/2021 41 M€ (myyntivoitto 18,5 M€).
- Tytär- ja osakkuusyhtiöiden omistajastrategioiden tarkistaminen sekä yhtiöomistusten salkutus käsiteltiin konsernijaostossa 15.9.2020. Valmistelua jatketaan ja tuottopotentiaali ajoittuu vuodesta 2021 eteenpäin.
- Elinkaari- ja ppp-malleja ei ole hankinnassa tällä hetkellä käytössä. Merkittävien pitkäaikaisten vuokraushankkeiden kilpailutus on valmistelussa Kisapuiston päiväkotit – ja Paloasema Länsi – hankkeissa, joista molemmista tarveselvitys hyväksytty vuonna 2020.

Toimenpiteiden vaikuttavuutta kuvaavat ta-tavoitteet ja mittarit:	Toteuma
[Täydentävät mittarit]	
Kiinteistöomaisuuden myyntitulot	41 milj. €
Yhtiöomaisuuden myyntitulot	0
Vuokraus-, elinkaari- tai ppp-mallilla toteutettujen investointikohteiden pääoma-arvo	0

10. Toiminnan uudistaminen tutkimuksen ja korkeakouluysteistyön avulla

(Raportoija(t): Elinvoiman ja kilpailukyvyn palvelualueen johtaja)

Toimenpiteen toteumatilanne, tammi-joulukuu 2020

- Kaupunki ja korkeakouluysteisö (yliopisto ja TAMK) ovat valmistelleet ja hyväksyneet kumppanuussopimuksen ja sopimusta konkretisoidaan laajalla toimenpanosuunnitelmalla, joka valmistuu kevään 2021 aikana.
- Korkeakouluysteistyötä tehdään kymmenien eri hankkeiden ja projektien kautta. Tiedon tuottamiseen ja palvelujen tuottamiseen tehdään yhteistyötä laajasti kaupungin kehitysohjelmassa ja muissa hankkeissa (Mm. Tampere Junior, Hiedanrannan kehittäminen, Kulttuuripääkaupunki-hanke, Kv-osaajien houkuttelu, Platform 6).
- Tampereen kaupunki rahoittaa vuoden 2021 aikana elinvoima- ja osaamislautakunnan päätöksen (1/2021) mukaisesti ympäristökasvatuksen professuuria, yritysosoikeuden professuuria ja Tenure-track – professoreiden urapolkua nanotieteen alalla.
- Suurten kaupunkien ja TEM:n välinen Ekosysteemisopimus on hyväksytty Tampereen kaupungin, korkeakouluysteisön ja muiden keskeisten yhteistyökumppanien yhteisen valmistelun pohjalta. Sopimuksilla vahvistetaan vetovoimaisten innovaatiokeskittymien ja -ekosysteemien rakentumista sekä suomalaisten toimijoiden kytkeytymistä kansainvälisiin tki-verkostoihin ja arvoketjuihin.
- Yhdessä Tampereen yliopiston ja muiden kumppanien kanssa on valmisteltu Kaupin yliopistollisen sote-keskuksen toimintamallia ja suunniteltu toimintamallia tukevia tiloja. Tavoitteena on aito, monialainen ja kansainvälisestikin kiinnostavaa TKIO-sote-ympäristö.

Toimenpiteiden vaikuttavuutta kuvaavat ta-tavoitteet ja mittarit:

Toteuma

Ei talousarviotavoitteita tai täydentäviä mittareita.